



Powers se sestal po razpravi z družino

Ameriški letalec Powers je bil obsojen v Moskvi na 10 let zapor. Po razglašeni sodbi se je sestal z ženo in starši. Poskusi za njegovo izpustitev.

MOSKVA, ZSSR. — V soboto je bila razglašena sodba vojaškega dela vrhovnega sovjetskega sodišča proti Francisu Powersu, pilotu letala U-2, ki je bilo sestreljeno nad Sverdlovskom v ZSSR 1. maja letos. Državni tožilec je zahteval 15 let zapor, toda sodišče je vpoštevalo olajševalne okolnosti, kot je prosil sam obtoženec, in ga obsodilo na deset let zapor. Od tega bo moral predvidoma prestat tri leta v zaporu, nadaljnjih sedem pa v prisilnem taborišču, kjer se mu bo lahko pridružila tudi žena.

Po razglašeni razsodbi so dovolili obsojencu sestanek z ženo, starši in ostalimi sorodniki ter njihovim spremstvom. Na mizi v sobi razgovora so bila okrepčila, za katera se pa ni nihče dosti menil zaradi razburljivosti samega srečanja.

ZDA ne bodo pozabile na obsojenca

WASHINGTON, D. C. — Predsednik Eisenhower je dejal, da je obsodba težka in preko svojega tiskovnega tajnika dodal, da vlada na Powersa ne bo pozabila. Ta bo ostal dalje na plačilni listi in poskrbljeno bo tudi za njegovo ženo. Vlada ZDA bo skušala najti možnosti za Powersovo osvoboditev.

Tudi njegovi sorodniki, ki nameravajo ostati še nekaj časa v sovjetski prestolnici, poskušajo vse mogoče, da bi Powersa rešili iz ječe. Njegova žena je zaprosila za razgovor s predsednikom vlade Hruščevim.

V diplomatskih krogih priznavajo, da so Rusi vso razpravo odlično organizirali in vodili, kar zadeva propagando na domačo in tuje javno mnenje. Powersa so prikazali svetu kot orodje "ameriških vojnih hujšakcev", ki je šel za visok denar v nevarni posel, ki pa ni bil stvar toliko predan, da bi bil pripravljen za njo dati tudi svoje življenje.

Senat izglasoval Latinski Ameriki gospodarsko pomoč

WASHINGTON, D. C. — Senat je s 54 proti 19 glasovom dal predsedniku Eisenhowerju, da porabi 600 milijonov za pomoč Latinski Ameriki. Od te vsote pojde predvidoma sto milijonov za po potresu prizadetemu Čile, ostalo pa bo razdeljeno za razne gospodarske načrte v drugih državah Lat. Amerike.

O načrtih za skupni gospodarski razvoj Lat. Amerike bodo razpravljali gospodarski ministri držav Lat. Amerike na sestanku, ki se bo začel 5. sept. v Bogoti, prestolnici Kolumbije.

Novi grobovi

Ann Kastning

V petek je umrla v Mentorju, Ohio, 43 let stara, v Clevelandu rojena Mrs. Ann Kastning, prej Zgonc. Zapustila je moža Donald, otroke in očeta. Pogreb je danes iz Marijine cerkve v Mentorju na domače pokopališče.

Johanna Korencan

V soboto zjutraj je po dolgi bolezni umrla doma na 17701 Harland Ave., 81 let stara Mrs. Johanna Korencan, rojena v Žužemberku, fara Hinje, od koder je prišla pred 55 leti. Njen mož Jakob je umrl 1. 1939. Tukaj zavijača hčere Jennie Nosse, Mary Korencan in Helen Weipert ter nečakinjo Frances Zagorc, v starem kraju pa sestro Karolino Kuznik. Pogreb bo jutri zjutraj ob 8:30 iz Zakraskovega pogreba zavoda v cerkev sv. Vida ob devetih, nato na pokopališče Kalvarija.

Anton Gliha

V soboto zjutraj je nenadoma umrl doma na 5605 Bonna Ave., 72 let stari Anton Gliha, rojen v Žužemberku, od koder je prišel pred 55 leti. Delal je pri Magic Chef Co. do vpokojitve pred 4 leti. Njegova žena Katherina je umrla leta 1957. Tukaj zapuščajo sinove Anthonya, Williama in Edwarda, hčeri Mary Pagon in Lillian Maleckar ter 7 vnukov. Bil je član Društva sv. Vida št. 25 KSKJ, Društva Slovenec št. 1 SDZ in Slov. moške zveze št. 5. Pogreb bo v sredo zjutraj ob 9:30 iz Zakraskovega pogreba zavoda v cerkev sv. Vida ob desetih, nato na pokopališče Kalvarija. Truplo bo položeno na mrtvaški oder danes popoldne ob treh.

Fay Taylor

V soboto je umrla v New York City Fay Taylor, rojena Skully, stara 61 let. Truplo bo poslano v Zakraskov pogreb. zavod za pokop. Čas pogreba in podrobnosti bodo objavljene jutri.

Gradnja naših cest je od leta do leta dražja

WASHINGTON, D. C. — Pred štirimi leti je Kongres dovolil administraciji, da financira 41.000 milj novih avtomobilskih cest, kar naj bi stalo okoli \$25 milijonov. Program naj bi bil izvršen tekom 12 let.

Federalni urad za ceste, ki je njegova dolžnost, da izvrši načrt, je sedaj izračunal, da bo ves projekt stal še enkrat toliko, to je okoli \$50 milijonov. Podražilo se je namreč vse, kar je potrebno pri gradnji cest: delovna sila, stroji, odkup zemlje itd. Poročilo o takem stanju bodo pa predložili šele novemu kongresu po novem letu.

Dekletce zlorabil, pobil in vrgel v vodo

BOONEVILLE, Ind. — Jezna množica se je zbrala okoli ječe malega mesta, kamor so zaprli Emmetta O. Hashfielda, 53 let starega izdelovalca igračk, ko je priznal, da je odvedel 11 let staro Avril Terry, hčerko znanega doktorja, jo spolno zlorabil, nato pa njeno razrezano truplo zmetal v reko Ohio. Jezni glasovi so zahtevali: "Dajte nam ga! Linčajte ga!"

Zločinec je bil že ponovno kaznovan zaradi posilstev. Zaslišujejo ga, če ni v kaki zvezi tudi s podobnimi zločini na področju Chicaga.

Ženevska konferenca za nadzor atomskih eksplozij gre počival?

Razgovori se vlečejo že skoro dve leti brez posebnega uspeha. Zastopniki zahodnih sil so predložili štiri tedne počitnice.

ŽENEVA, Šv. — Vse delegacije znane ženevske konference o kontroli atomskih eksplozij so se že naveličale praznega govorjenja na sejah in bi rade šle na počitnice. Ameriška in angleška delegacija sta predlagali ruski, naj se seje pretrgajo za štiri tedne.

Ruska delegacija je rekla, da mora prositi Moskvo za navodila, sama po sebi je pa zelo vnetna za počitnice, vsaj tako so njeni člani rekli Amerikancem in Angležem. Proti počitnicam niso tudi angleški in ameriški diplomati. Med njimi je namreč prišlo do razlike v presoji vprašanja, ali naj Rusi dobijo podatke o sestavi ameriškega atomskega streliva. Angleži pravijo, da lahko, kajti strelivo je že zelo zastarelo in ga Rusi najbrže že dobro poznajo. Podatki torej ne bi Rusom nič koristili. Amerikanci še zmeraj oklevajo in se ne morejo strinjati z londonskim stališčem.

Med tem so v Washingtonu že popolnoma obupali nad konferenco. Strokovnjaki silijo v predsednika, naj jim dovoli, da začno znova preskušati nove vrste atomskega streliva. Radi bi videli, da jim dovoli 11 poskusov. V državnem tajništvu sicer ne ugovarjajo tej želji, ki izvira iz krogov atomske komisije, toda mislijo, da bi bilo dobro, da bi počakala z obnovo poskusov vsaj do konca volivne kampanje.

V notranosti Kube ne more biti vse mirno

HAVANA, Kuba. — V kubanski prestolnici se uporno širijo glasovi, da je prišlo do nemirov v notranosti Kube, najbrže v provinci Cienfuegos in v Santa Clara.

Vlada namenoma zadržuje uradna poročila o nemirih. Boji se, da bi slabo vplivala na potek OAS konference v San Jose v Kostariki. To bo tudi razlog, zakaj so poročila tako pičila o dogodkih v kubanski mornarici. Zaenkrat je res samo to, da so nasprotniki Fidel Castra hoteli odpeljati dve kubanski fregati v tujino, najbrže v Ameriko. Castrova policija je o tej zaroti zvedela pravočasno in pozaprla vse častnike in vojaške obeh fregat. Menda je pod ključem okoli 500 mornarjev in oficirjev.

Avstralija misli vpeljati decimalni sistem v valuti

LONDON, Ang. — Iz Avstralije je prišla novica, da misli tamšnja vlada vpeljati decimalni sistem v računanju z avstralskim funtom. Funt naj bi imel 10 šilingov in ne dvanajst, vreden naj bi bil \$1.12.

Avstralski funt je vreden približno 80% angleškega. Vlada je že zaslila strokovnjake in pripravlja zakon za parlament.

Bodi previden in pazljiv, pa se boš izognil marsikateri nesreči!

Proračunski prebitek za l. 1960-1961 se že stajal

WASHINGTON, D. C. — Ravatelj urada za federalni proračun Stans je že izračunal, da je Kongres uzakonil toliko novih izdatkov brez vsakega kritja, da se je predvideni proračunski prebitek za l. 1960-1961 že stajal. Znašal je, kot znano okoli \$4.2 milijona.

Ravnatelj Stans trdi, da nekriti uzakonjeni izdatki že pressegajo to svoto. Mož je zaskrbljen, kaj se vse pride, žal se pa senatorji in kongresniki ne menijo dosti za njegove skrbi. Jih brigajo samo glasovi pri jesenskih volitvah.

Truman in Kennedy sta se dodobra sporazumela

INDEPENDENCE, Mo. — Harry Truman, bivši demokratski predsednik ZDA, ki je podpiral za demokratskega predsedniškega kandidata sen. Symingtona, svojega očjega rojaka, in tedaj izrekel nekaj precej ostrih na račun sen. Kennedyja, se je sedaj s tem popolnoma pobotal in mu obljubil vso pomoč v volivni borbi.

Pot sporazumu je pripravil guv. Ribicoff iz Connecticuta. Kennedy je sporazum zapečatil s svojim obiskom pri Trumanu preteklo soboto. Truman je obljubil, da bo vložil vse sile v napor za demokratsko zmago. Tekom volivne borbe bo nastopil vsaj na treh, če ne celo na več krajih.

Novi zakon o minimalnih mezdah brez novih idej

WASHINGTON, D. C. — Novi zakon o minimalnih mezdah je sicer dvignil mnogo prahu v našem senatu, toda prah se je po glasovanju takoj polegel. Zakon namreč ne vnaša v našo socialno zakonodajo nobenih novosti. Tudi motivi za zakon so ostali isti, kot jih je poznal že pokojni Roosevelt, ko je predlagal prvi zakon te vrste.

Sedanjí zakon ni toliko važen, ker poviša postopoma minimalno mezdo na višino \$1.25, njegova važnost je v tem, da je vključil v zavarovano mezdo nad 4 milijone novih delavcev. Po prvotnem zakonskem osnutku bi jih moralo biti 5 milijonov, toda opoziciji se je posrečilo, da je znižala število na nekaj nad 4 milijone. Zavarovane minimalne mezde bo sedaj deležno okoli 29 milijonov naših delavcev.

Podjetniki se niso toliko bori proti novi minimalni mezdi, kolikor proti vključitvi novih 4 milijonov delavcev.

Kennedy pojde v Afriko, če bo novembra izvoljen

WASHINGTON, D. C. — Demokratski predsedniški kandidat John K. Kennedy je enemu izmed poslanikov afriških držav, ki ga je obiskal, dejal: "Če bom izvoljen, bom šel v Afriko!" Dodal je še, da je žalostno, da doslej niti eden izmed predsednikov ali državnih tajnikov ZDA ni obiskal črnega kontinenta.

Izjava utegne imeti svoj pomen, če bo Kennedy res uspešno v novemburu zmagati in potem iti obiskat Afriko prihodnje leto "kakor hitro mogoče." Kaže na eni strani pomembnost Afrike v današnjem mednarodnem položaju, na drugi pa pomembnost zunanje politike ZDA v sedanjih volivni borbi.

OAD SKLENILA PREKINITI ZVEZE S SAN DOMINGOM

Organizacija ameriških držav je na posvetovanju zunanjih ministrov v San Joseu v Kostariki sklenila pretrgati diplomatske zveze z Dominikansko republiko in prepovedati vsako prodajo orožja tamkajšnji vladi.

SAN JOSE, Kost. — Zunanji ministri držav članic Organizacije ameriških držav so sklenili v soboto predložiti OAD prekinitve diplomatskih vezi z diktatorsko vlado gen. Trujilla Dominikanske republike in prepovedati vsak izvoz orožja tja. Te doslej prvi uporabljene odločne korake je zahtevala Venezuela, v katere notranje razmere se je Trujillo vmešaval.

Državni tajnik ZDA Herter je stavil kompromisni predlog za svobodne volitve v Dominikanski republiko pod nadzorstvom OAD. Če bi Trujillo to odklonil, šele nato naj bi bili izvedeni naslednji odločnejši koraki. Herter je pristal na odločnejšo resolucijo, ker hoče pridobiti države Latinske Amerike tudi za odločnejši nastop

proti Castru na Kubi. ZDA so predložile razpravo o nevarnosti komunizma Latinski Ameriki, ki je nastopila s povezavo Castra s komunističnimi državami in z rastočim vplivom komunizma samega na Kubi.

Razprava o tem se bo vršila ta teden. Odboru bo verjetno predsedoval čilski zunanji minister Ortuzar.

Novi uspehi Amerike in Sovjetske zveze v naporih za prodor in raziskavo vesolja

Letalu ZDA je uspelo v netek prestreči glavo umetne lune, ki je krožila okoli Zemlje z različnimi aparati, ko se je sprožena z Zemlje vračala na Zemljo. — Sovjetska zveza je poslala na pot okoli Zemlje vesoljsko ladjo z dvema psicama in vrsto manjših živali in vse skupaj tudi srečno vrnila na Zemljo.

CLEVELAND, O. — Pretekli teden sta tako Amerika kot Sovjetska zveza dosegli izredne uspehe v naporih za osvojitve vesolja. Letalstvu Združenih držav se je posrečilo že drugič ustrežno glavo umetne lune, ki je 18-krat zakrožila okoli Zemlje, pa se nato na posebni znak z Zemlje vrnila na Zemljo. Prvič je kapsula z aparati padla v morje, od koder so jo rešili z letali, pretekli petek jo je letalo prestreglo v višini kakih 8.500 čevljev. Amerikanci so na ta način dokazali, da je mogoče posamezne predmete poslati v vesolje, pa jih od tam tudi neposredno dobiti nazaj. V obeh satelitih nameščeni aparati so preskrbeli znanstvenikom vrsto novih podatkov, ki bodo omogočili potovanje človeka v vesolje.

Sovjetska zveza, ki je poslala prvo umetno luno na pot okoli Zemlje v oktobru 1957, v naporih in uspehih ni marala za

ostati. V petek je poslala na pot okoli sveta štiri in pol tone težko vesoljsko ladjo s psicama Strelka in Belka ter z večjim številom podgan, miši in muh. V soboto je objavila, da ji je uspelo vrniti vesoljsko ladjo in od nje ločeno kapsulo s psicama in drugimi živalmi srečno vrniti na Zemljo. Obe psi sta ostali pri tem živi in se baje dobro počutila. Sovjetska zveza je poslala prvo psico okoli Zemlje že jeseni 1957. Takrat se ji je — znane Lajke — ni posrečilo vrniti na Zemljo.

Od svojega uspeha navdušeni Sovjeti napovedujejo skorajšnjo polet proti Veneri in Marsu. Angleški strokovnjaki za vesolje trdijo, da Rusi lahko sedaj vsak čas pošljejo prvega človeka na pot okoli Zemlje. Ameriški strokovnjaki za vesolje visoko cenijo ruske uspehe, pri tem pa zagotavljajo, da bodo sami nadaljevali svoje napore in preiskave po izdelanih načrtih.

Atomska komisija ima pripravljeno podmorsko eksplozijo atomskega streliva

POINT HOPE, Alaska. — Visoko gori na severnem obrežju Alaske je pripravila atomska komisija vse potrebno za veliko podmorsko eksplozijo atomskega streliva.

Eksplozija ima znanstven namen in ni nič v zvezi z oboroževanjem. Dožene naj namreč, ali je mogoče z atomskimi eksplozijami izkopavati pristanišča in prekope. Prostor na Alaske je bil izbran radi tega, ker je zelo oddaljen od ljudskih bivališč, najbližje Point Hope je oddaljeno več kot 40 milj. Od Kamčatke je oddaljeno okoli 180 milj.

Do poskusne eksplozije ne bo prišlo tako hitro, akoravno so vse tehnične priprave izvršene. Predsednik Eisenhower je namreč že pred dvema letoma izjavil, da ne bo dovolil do preklica nobenih poskusnih atomskih eksplozij,

Lodge odstopil kot poslanik ZDA pri ZN

WASHINGTON, D. C. — Henry Cabot Lodge, republikanski podpredsedniški kandidat, je odstopil kot poslanik ZDA pri ZN. Na njegovo mesto je bil imenovan dosedanjí njegov namestnik James J. Wadsworth.

Lodge je bil imenovan za poslanika pri ZN l. 1953. Svoje mesto bo zapustil 3. septembra.

Veliko večino prebivalstva Bolivije v Južni Ameriki sestavljajo Indijanci.

dokler je kaj upanja, da pride preskušanje atomskega streliva pod mednarodno kontrolo. Upanje na kaj takega je sedaj že čisto skopnelo, vkljub temu pa predsednik noče dovoliti opisane poskusne eksplozije iz političnih razlogov, akoravno strokovnjaki nanj zelo pritiskajo, naj bi jim eksplozijo dovolil.

Iz Clevelanda in okolice

Vstopnice—

Torontski igralci bodo v soboto, 3. sept., igrali v Clevelandu "Vest." Vstopnice so naprodaj v Familiji, pri Erštetu in v televizijski popravilnici Hi-Fi Stereo na St. Clair Ave. Predstava bo v okviru konvencije SAVA — Slovenskih akademikov v Ameriki.

Dopolnilo—

V naznanilu in zahvali za pok. Franka Knez je izostalo po pomoti ime nosilca krste Raymond Ketchaver. Naj imenovani oprost.

Visoka starost—

Mrs. Mary Urbas, 835 E. 156 St., praznuje danes svoj 82. rojstni dan. Čestitamo in ji želimo še mnogo zdravih in zadovoljnih let!

Zaroka—

Zaročila sta se gđ. Francine Longar s 4030 St. Clair Ave. in g. Peter Tomasich s 1619 E. 49 St. Čestitamo!

Zadušnica—

Jutri ob sedmih bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pok. Louisa Judnic ob 16. obletnici smrti.

Ljudi za preskušanje strupenih plinov v ZSSR?

BERLIN, Vzhod. Nem. — Iz krogov, katerih vesti so običajno zanesljive, prihajajo poročila, da preskušajo Sovjeti v laboratorijih v Osrednji Aziji smrtno strupene pline kar na — ljudeh.

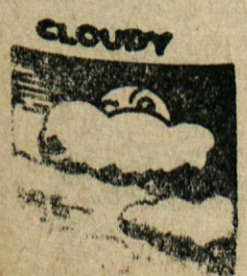
Zadnje vesti

DES MOINES, Ia. — John Kennedy, demokratski predsedniški kandidat, je tod na veličnem shodu farmarjev označil sedanjo farmarsko politiko za "uničujočo". Sam je obljubil nov program za farmarje, ki bo dvignil njihove dohodke na primerno višino.

SOUTH HERO, Vt. — Včeraj zjutraj se je smrtno ponesrežilo v avtomobilu sedem mladih fantov, ki so se zmeraj držali skupaj. Nesreča je na polnilni z žalostjo vse mesto Winooski s kakimi 7.500 prebivalci.

NEW YORK, N.Y. — Sovjetska zveza je pozvala glavno skupščino ZN, naj vzame na dnevni red svojih razprav "nevarnost svetovnemu miru, ki jo predstavljajo ZDA s svojimi poletni nad tujimi državami". — ZDA so na to sovjetsko potezo odgovorile s predlogom, naj glavna skupščina ZN obravnava znova vprašanje sovjetskega vdora na Madžarsko jeseni 1956 in vprašanje sovjetskih čet tam še danes.

NEW YORK, N.Y. — Varnostni svet je danes zjutraj končal razpravo, tekom katere je večina njegovih članov podrla stališče glavnega tajnika Hammarskjolda v pogledu nalog čet ZN v Kongu. Sovjetski zastopnik je podprl zahtevo predsednika kongoške vlade Lumumbe po posebnem odboru nevtralnih držav, ki naj bi pomagal Hammarskjoldu izvesti resolucijo Varnostnega sveta, toda predlog ni dobil večine. Prav tako je Varnostni svet podprl Hammarskjolda v vseh ostalih njegovih odločitvah zadevajajočih Kongo.



Vremenski

prerok

pravi:

Delno oblačno, možnost neviht. Najvišja temperatura 88.



6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland 3, Ohio

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week in July

Publisher: Victor J. Knaus; Manager and Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

Za Zedinjene države:

\$12.00 na leto; \$7.00 za pol leta; \$4.00 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Zed. držav:

\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$3.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$12.00 per year; \$7.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$4.50 for 3 months

Friday edition \$3.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio.

83

No. 160

Mon., Aug. 22, 1960

Hladna vojna v Kongu

Nekdanja belgijska kolonija Kongo je danes le še zemljepisni pojem, kot je bila do belgijske okupacije. Republika Kongo je bila proglašena 1. julija in trajala točno 10 dni. 11. julija je namreč ministrski predsednik Lumumba posilil Združene narode, naj skušajo držati red in mir v njegovih republikah.

Organizacija ZN se je takoj podala na delo. Poslala je tja okoli 10,000 svojih vojakov, ki so danes razkropljeni po glavnih mestih in prometnih žilah tega ogromnega prostora v tako majhnih oddelkih, da dejansko samo simbolizirajo javno oblast. ZN imajo dalje v Kongu par sto svojih uradnikov, pravi Babilon, kajti pripadajo kakim 40 narodnostim in nimajo dosti pojma o belgijski administraciji v Kongu. Še ti uradniki sedijo v glavnem v večjih mestih, v notranjosti dežele ni nobenega od njih. Kdo bi pa tudi šel tja! V Leopoldville, prestolici Konga, trdijo namreč, da je na obširnem prostoru Konga še zmeraj raztresenih kakih 10,000 Belgijcev, ki o njihovi usodi nihče ničesar ne ve. Nihče ne ve, ali so živi ali mrtvi. Razpad nove republike jih je prehitel in odrezal od sveta. Le počemu naj bi ZN uradniki rinili v take kraje?

Javna uprava ne funkcionira niti v večjih mestih. Kar je tam reda in mira, temelji samo na tradiciji. Ljudje so navajeni nanj in nimajo ne volje ne veselja, da bi kaj menjali na obstoječem stanju. V notranjosti dežele pa vladajo plemenski poglavarji kot so pod belgijsko upravo. Kot preje, se tudi sedaj nihče ne meša v njihove posle, najmanj še vlada predsednika Lumumba, ki je nihče ne vpoštevata niti v prestolici Leopoldville. Na takem stanju ne more ničesar menjati niti uprava ZN.

Kako je prišlo, da se je ZN tako lahkega srca vmešala v Kongo? Svoboden svet se je bal, da bodo kaos izrabili komunisti in postavili tam svojo vladu pod kakim nevtralnimi imenom. Moral je hitro postopati, kajti nevarnost je bila res velika. Kdor je poznal razmere v Kongu tekom zadnjih let belgijskega režima, je lahko ugotovil, da je bilo tam komunistično podtalno delo zelo živahno in uspešno. Vodil ga je po navodilih iz Moskve češki konzulat. Komunisti so se vrgli na organiziranje svojih pristašev in sopotnikov pod narodno krinko v delavskih vrstah. Ob enem so začeli organizirati tudi mlade domačine. Pri tem delu niso varčevali s stroški. Njihovo podtalno delo je pokazalo uspehe pri nemirih l. 1959, ki so nagnili Belgijo, da je sklenila prepustiti Kongo svoji usodi. Belgijci so namreč hitro spoznali, da bi se morali bojevati za Kongo tako kot Francozi za Alžirijo. Tega pa niso mrali, so smatrali celo zadevo za preveč tvegano. Zato je Belgija tako hitro zapustila Kongo, da s tem ni računal niti svobodni svet niti komunisti.

Razpad Konga je presenetil vse, komuniste in njihove nasprotnike. Ko so komunisti videli, kakšno je stanje v Kongu, so seglji po svojem starem receptu: ustvariti kaos, v njem izzvati državljansko vojno in preko nje uveljaviti levičarsko diktaturo. Prvi njihov korak je bil hujskanje organiziranih delavcev. Delavske organizacije so neutegoma zahtevale visoke mezde in vse moderne socialne pridobitve.

Vlada Lumumba je na vse to pristala, naredila pa račun brez krčmarja. Ni bilo podjetnikov, ki bi plačevali stroške za novo socialno zakonodajo. Delavci so imeli celo vrsto socialnih pridobitev, zato pa nobenega dela, kajti gospodarsko življenje je zastalo v vseh prometnih središčih, razen v Katangi.

Tako je stanje v današnjih dneh in vse kaže, da se ne bo spremenilo. Komunistom gre to v račun. Z lahkoto se jejo nezadovoljnost med delavske vrste, z lahkoto pripravljajo vse, kar je potrebno za nove nemire in morda tudi za novo državljansko vojno. Moti jih samo eno: v provinci Katanga je več reda, mira in dela. Tam teče gospodarsko življenje ne popolnoma normalno, pa vendarle v neki znani obliki. To stanje je treba uničiti, zato je treba provincialno vladu v Katangi spraviti pod oblast centralne vlade. Lumumba bo po svojih nesposobnostih že poskrbel, da bo v Katangi zavladal tak nered in se je pojavila taka brezposelnost kot v središčih ostalih provinc. To je razlog, zakaj se Moskva tako poteguje za "narodno edinstvo" nove republike in za suverenost centralne vlade.

V Združenih narodih so že davno opazili, kaj dela češki konzul v Leopoldville in je zato generalni tajnik Hamarskjöld poslal tja svojega zaupnika Buncha, da opazuje od blizu, kaj vse se godi v novi kongoški prestolici. Bunche ni bil slep, videl in spoznal je bistvo političnega razvoja v novi kongoški vladi, naj skušajo narediti mir in red v novi državi. Bunche sam je bil po 11. juliju večkrat edini moralni "poglar" nove republike, kajti k njemu so se zatekali vsi, domačini in tuji. Zato ga Moskva tudi tako srdito napada. Domača centralna vlada je namreč v par tednih zapravila s svojimi zakulisnimi intrigami in prepripi še tisto

malo ugleda, kar ga je imela 1. julija. Lumumba ne pomeni doma nič, komunisti ga izrabljajo v svoje namene, svobodni svet se ga pa po nepotrebnem boji. Misli namreč, da bi Lumumba utegnil povabiti ruske čete v Kongo. Lumumba ni noben Castro, ki bi imel narod pod svojim vplivom.

ZN se nahajajo pred težko nalogo. Morali bi upravljati Kongo, pa nimajo dosti osebja, morala bi skrbeti za red in mir v notranjosti, pa nimajo dosti vojaštva in nobene policije in nobenega orožništva. Morali bi skrbeti za kritje proračunskih stroškov, ki bodo znašali okoli 200 milijonov dol. na leto, pa nimajo nobenega denarja. Morali bi gledati na to, da imajo delavci po mestih in industrijskih središčih delo, pa so podjetniki večinoma ušli in nimajo nobenega veselja, da bi vtikali nov denar v svoja podetja, ker računajo s tem, da jih bo prej ali slej nacionalizirala domača centralna vlada.

Komunisti poznajo vse te težave ZN in jih seveda skušajo še povečavati. V varnostnem svetu ZN zahtevajo vse mogoče koncesije za vlado predsednika Lumumba, njega samega pa hujskajo po svojih zvezah, naj stavi zmeraj bolj predrzne zahteve. S tem bodo spravili v krizo tudi Varnostni svet sam.

Kongo bo tako postal za ZN huda in draga šola.

Lasallski glasovi in odmevi

(Piše Matevž iz "Sunny Spot City-a")

La Salle, Ill. — Zadnje mesece in tedne govorimo in pišemo večinoma le o politiki. Je pač volilno leto tu, zato so na dnevnem redu pogovori le o politiki. Namreč, kdo bo izvoljen in katera stranka bo zmaga. Dobro znamenje je to, da govorimo o politiki. To kaže, da se zanimamo za politične razmere in kako se politično vodi in gospodari deželo.

Veliko ljudi je v tem oziru brezbrzihih. Kaj mi če politika? Kaj se bom s politiko ukvarjal? Vseeno je, kdo je v Washingtonu, ali demokrat ali republikanec, jaz nimam od tega nič. Tako se mnogi izrazijo včasih. Menda pač za to, ker ne vedo kaj je politika in da potem nje vladajo njega, kakor druge.

Vladna politika se zanima kakorlikor toliko za vsakega prebivalca v deželi, kjer posluje. Prav tako bi se moral vsak prebivalec zanimati za politiko, kajti njega vlada in "mi" predpisuje gotove dolžnosti in obveznosti. Če se ne, potem je tak prebivalec nekaki "Janez", ki prepušča svojo gospodarsko, politično in socialno politiko drugim, da jo oblikujejo zanj in mu potem iste predpisuje po gotovih virih dolžnosti in obveznosti v državi ali deželi. Yes, prav tako in nič drugače.

Ljudje imamo pri vsaki zadevi v človeški družbi neke obveznosti in dolžnosti. Ako te izpolnjujemo, imamo tudi nekaj neke pravice, nekaj besede pri tem in onem, kar z našimi obveznostmi in dolžnostmi podpiramo. Plačujemo davke za šolstva. Pa imamo pravico, da pošiljamo v iste svoje otroke in potomce, da se pripravijo in izurijo za življenje. Plačujemo davke za vzdrževanje reda in imamo pri tem pravico, da zahtevamo zaščito proti ropom, tatvinam in drugim takim nadlogam. Itd. in itd. Naše obveznosti in dolžnosti ter naše razne pravice korakajo vstrie, druga ob drugi. Vsaj tako bi moralo biti in tako zahteva prava demokracija in pravičnost. Kjer tega ni, da prebivalce le izkorišča za obveznostmi in dolžnostmi, ne dajo jim pa ne, da kar so po pravici in resnici upravičeni, taki jim poverjeno avtoriteto izrabljajo in izkorišča. Kjer to delajo in izvajajo, ni to več pravičnost, ne poštenost, še manj demokracija. In v demokraciji deželah in državah je na ljudstvu, da pazi, da ga ne izkorišča in ne izrablja. Če na to ne pazi ter dopušča, da ga izkorišča, kakor se kakim brezvestnim politikanom poljubi, potem to le dokazuje, da tako ljudstvo je brezbrizno, se ne zaveda svojih gospodarskih, političnih in socialnih pravic.

Zdaj pred volitvami je čas, da proučujemo razne platforme vseskozi od platform predsedniških kandidatov doli do zadnjega vaškega politika ali kandidata. Zdaj je čas, da proučimo, kaj je potrebno za našo deželo, naše države, okraje in mesta in občine. Zdaj je čas, da opozorimo kandidate za razne urade, iz katerih se te zadeve potem vodi in upravlja, kaj mislimo, da je potrebno in kaj da pričakujemo v tem oziru. Po volitvah bo to prepozno. Zdaj je čas, da jih volilci povprašamo, kaj mislijo, ali bodo našim željam skušali ustreči ali ne. In če ne, ali če ne bodo dali jasnega odgovora in zagotovila, potem je na nas volilcih, da se odločimo, za koga bomo volili. In če imamo kaj soli v glavah, ne bomo volili za take, ki ne bodo gledali za naše interese in koristi. Taki naj gredo po glasove drugam, če hočejo!

Takega mnenja sem jaz glede politike in volitev.

* MRTVO ŽENSKO TRUPLO

so potegnili pred kratkim iz reke Illinois, ne daleč od tam, kjer se je v marcu izvršil grozen umor treh žena v Starved Rock, o katerem sem svoj čas poročal v Ameriški Domovini, ki je še vedno nepojasnen, kako in kdo ga je izvršil. Menda 27. julija t. l., kakor poroča "DNT", je George Harbeck, ki obratuje "ferryboat" (rečni motorni parnik), zagledal v reki plavajoče truplo, ki ga je voda sem in tja gurala po vodi. Ta je takoj javil uradu okrajnega šerifa, ta pa takoj naznanil to nadaljnji oblastem in vladni vlačilni čoln (towboat) pri Starved Rock jezu je bil poslan na lice mesta z dvema pomožnicama šerifoma in pa ottawski pogrebnik, ki so šli iskati truplo, ki so ga tudi našli, potegnili iz vode in so ga nato natančno preiskali vsestransko, da bi ugotovili kdo je bila utopljena žena. Identitete niso ugotovili, znajo pa priti do iste kmalu potem njene ure, ki so jo našli na trupu in ta ima serialno številko, kakor tudi številko popravilnice ure. Potom teh številki bodo skušali priti do tega, komu je bila ura prodana in potem tega do ugotovitve imena utopljene žene, katere truplo so našli v reki.

Tako imamo zadnje čase vedno kako senzacijo, a ne veselo, ampak žalostno, kakršne ni nihče vesel.

* KAKŠNO CENO JE PLAČALA AMERIKA doslej za demokracijo in svobodo po svetu? Statistiki, ki se bavijo z vsake vrste statistiko, so pred kratkim objavili poročilo, ki kaže, da so Združene države tekom zadnjih sto let bile zapletene v sedem večjih vojn in da po raznih delih sveta je okrog 2 milijona 270 tisoč ameriških borcev pokopanih. To je ogromna krvna cena, ki jo je Amerika plačala v borbah za to, da je na svetu več demokracije in prostosti. Največje žrtve je naša dežela utrpela v zadnjih

dveh svetovnih vojnah. Svoboda se ne kupuje s frazami, ampak s krvjo! In bodočnost izgleda, bo imela še velike zahteve od nas v tem oziru.

* POGODBA MED UNIJO

IN CINKOVNO v De Pue je iztekla koncem julija in nova pogajanja so se vršila med zastopniki United Steelworkers, lokalna podružnica št. 5212, in New Jersey Zinc Co., ki obratuje cinkovno v De Pue. Družba zaposluje okrog 350 delavcev in po zadnji lestvici so delavci zaslužili nekako od \$1.73 do \$2.37 na uro. Za sedanje čase, ko je draginja na takem višku, te plače niso previsoke. Seveda tisti, ki sanjajo o nekdanjih časih, kateri se ne bodo vrnil več, mislijo, da so previsoke.

Pred dolgimi leti sem sam delal nekaj časa v tovarni za cink v Peru. Tedaj smo služili tam, kaj od 15c do kvečjemu 22¹/₂c na uro. Delati smo pa morali po 10, 11 in tudi, kadar so nas menjavali iz dnevnega na nočno delo, po 13 ur na dan. To je bilo v tistih časih, ko smo lahko kupili velikega težkega prašica za \$7 in \$8. Zdaj pa za tak znesek lahko pod pazduho neseš "pork chops", ki ga kupiš po sedanjih visoki ceni. Je razlika, zato se mora zdaj tudi zaslužiti več, če se hoče živeti.

* NOV GROB. — Znani rojak

Leo Zevnik, ki je bival na 640 Lincoln Ave., tu na našem severnem delu La Salle, je preminul pred kratkim. Pokojnik je bil 72 let star in bil nad 50 let v Ameriki, večinoma ves čas tu, kjer je bil dolga leta zaposlen kot prodajalec (salesman-clerk) pri Neustadt Clothing Store na Marquette cesti. Bil je vnet družbenik in večletni tajnik društva Triglav SNPJ, kot tak se je udeleževal mnogih konvencij imenovane jednote. Pokopan je bil civilno na Forest Lawn Parku, tam za Heglerjem. Zapušča vdovo žalujočo soprogo in dve hčeri. Naj počiva v miru!

* ZA DOBRO MERO DVE

OKROGLI:

— Nevarnost za hlače. Mežnar, ki je v neki cerkvi kolektal, je dejal Kovačevemu očetu: "Vi očka, vi boste enkrat še hlače izgubili!"

Kovačev očka: "Jaz, kako to?" Mežnar odvrne: "Ko pa vendar vselej vržete hlačni knof v moj nabiralnik, ko pobiram kolekto po cerkvi. Kam bo to?"

— Belega ali črnega? Deklica pride v pekarno: "Prosim za deset centov kruha?"

Prodajalka: "Kakšnega pa, belega ali črnega?"

Deklica: "Ne vem, bo za enega slepega."

"Srečno, čudapolni kraj!"

Lemont, Ill. — Da so Ameriške Brezje res "čudapolni kraj", kot poje pesem slovesa, o tem so se znova prepričali romarji iz Clevelanda in vsi drugi, ki so prihiteli počastiti Marijo Pomagaj za njen starodavni praznik slavnega vnebovzvetja. Koliko sv. obhajil, koliko molitve, koliko navdušenega petja, koliko duhovnega obnovevanja je gledala in poslušala naša nebeška Mati Marija pri svojih zvestih otrokih! Pogrešali smo sicer vnete predsednice Zveze Oltarnih društev, ki je toliko let sama pripeljala množico romaric v Lemont, toda svoje članice je tako lepo vzgojila, da se je zgodilo vse po njenih smernicah. Ona je morala ostati doma, da si okrepi zdravje za veliki dan nove maše svojega sina, pa smo za njo molili vsi in klicali smo k njej, ki je "Zdravje bolnikov", naj dobro Mrs. Roberts o zdravi in ji podeli milost, da bo še dolga leta živala srečo in odliko duhovnikove matere. Vse pobožnosti vzglednega ro-

manja so se vršile po načrtu, ki ga je sestavil voditelj romanj, romarice pa so vneto v vsem sodelovale. Predsednico je namdestovala pri romanju Mrs. Mary Marinko. Pomagal je tudi seveda duhovni vodja Zveze Oltarnih društev, ki je bil letos pri vseh pobožnostih. Kamor pa se on postavi, tam tudi nekaj stoji in tam je tudi nekaj vide-ti! Saj vsi poznamo dobrega Father Slapšaka!

Kot vsako leto, smo imeli tudi letos spovedno pobožnost v soboto popoldne, da ne omenjam seveda lepega sprejema ob prihodu romarjev v soboto zjutraj. Sprejem je bil s sv. mašo. Večerna pobožnost je bila nad vse ganljiva in ostane nepozabna. Najprej smo zakurili kres navdušenja v cerkvi pred milostno podobno Marije Pomagaj, potem smo pa nesli ta ogenj ven, da je daleč po okolici ta kres metal svoje žarke in je na vse kraje donela Marijina prelepa pesem. Zbrana molitev rožnega venca je kar vrela v prijetni, hladni večer: Vse je potrjevalo in podčrtavalo eno misel: "Ko se po zemlji noč razširja, si moja misel ti, Marija." Vsi udeleženci nočne procesije so izražali samo to misel.

Ko se je procesija kakor reka luči izlila kot v morje na prostor pred Lurško votlino ob jezeru in se je razsvetljena votlina lesketala tudi v vodi in je imela brezmadežna lurska Gospa svojo fotografijo na jezerski gladini, takrat je videla romarska skupina novo presenečenje: slovenski študentje iz Chicage, sami fantje od fare, so pristopili pred oltar pri votlini in so z duhovniki začeli peti Marijine litanije. Petje je bilo prenašano po zvočnikih in je pesem vse zajela, vse potegnili za seboj. Kako lepo je, če se mlad fant pokaže pri Mariji, pri verskih obredih, ne samo na plesu! Taki morajo biti pravi slovenski fantje! Se pridite v Lemont prepevat v čast Marije njene litanije!

V nedeljo so romarji doživeli res pravo Jezusovo in resnično Marijino jutro. Pred Marijinim oltarjem sv. maša in skupno sv. obhajilo! Marija nam ga je prinesla, Marija nam ga je dala! Koliko solz veselja in hvaležnosti je bilo ono jutro prelilih v cerkvi Marije Pomagaj!

Pozna maša je bila pri votlini. Popoldne so bile zopet pred Marijo Pomagaj pete litanije, ki so donele tako mogočno, da so kar sveče trepetale na oltarju! Proti večeru smo imeli Fatimsko pobožnost v Roženskih dolini in kronanje fatimske Marijine podobe; zvečer pred odhodom pa še slovesno posvetitev brezmadežnemu Srcu Marijinemu in ganljivo slovo od Marije. Seveda: od Marije se nismo poslovili, temveč poslovili smo se le od njene podobe in od "čudapolnega kraja". Marijo pa smo vzeli s seboj.

Izredna in pretresljivo ganljiva je bila letos posebna slovesnost na romanju Zveze Oltarnih društev: Poklonitev na grobu pokojnega ljubljanskega škofa dr. Gregorija Rožmana.

Pred pozno sv. mašo so se romarji zbrali pri Prekmurskem križu; pridružila se jim je lepa množica okoličanov: iz Chicage, Joliet, Milwaukee-a, Waukegan, La Salle-a in še od drugod. Križ je bil za letošnja romanja prenovljen. Delo so izvršili trije slovenski študentje iz Joliet: eden Markunov, dva pa Ceponova. Ponosni so bili, da so samega Boga "popravljali". Če so pri tem delu kaj mislili, upam, da so, potem so imeli res lepo in globoko pomenljivo delo. Seveda nič posebnega ni porbarvati streho nad Kristusom Križanim, potem Jezusu počestiti brado, poravnati obrvi, pogladiti lase; to gre lahko. Potem je pa bilo treba osvežiti Jezu-

sove rane na rokah, nogah in na srčni strani; potem je bilo treba posaditi Jezusovo trnjevo krono na glavo in jo spraviti do veljave, nato pa še pritrditi ostre žebelje na rokah in nogah! Tisti fant, ki je to delal, se je pa že malo zamislil. In se je res treba zamisliti.

Ta križ v Baragovem lemontskem parku je zelo pomenljiv. Tu se pričenjajo vse večje in važnejše proslave: Tu smo tolikokrat pozdravljali škofa Rožmana in domače ameriške škofe, kadar so prišli. Tu čestitamo vsakemu novomašniku in ga izpred križa peljemo pred oltar. Tu pričenjamo vsakokrat globoko pobožnost sv. križevega pota in tu se je zbrala tudi romarska skupina Zveze oltarnih društev, da izvrši dejanje ljubezni, hvaležnosti in spoštovanja do spomina na pokojnega ljubljanskega škofa dr. Gregorija Rožmana, ki je bil ves čas svojega bivanja v tej deželi z organizacijo tako tesno povezan. Bilo bi predolgo poročilo za eno številko, zato pričakujte nadaljevanje v prihodnji številki lista.

Voditelj romanj v Lemontu.

IZ NAŠIH VRST

Philadelphia, Pa. — Prilagam denarno nakaznico, da poravnam naročnino za eno leto. List dobivam redno in sem z njim popolnoma zadovoljen. Želim vam vse najboljše, listu pa veliko naročnikov. Hvaležen

Franc Rabič.

Euclid, Ohio. — Cenjeno uredništvo! Že smo sredi avgusta in listje je pričelo odpadati, pa sem se spomnila, da bo moja naročnina potekla. Priložim Vam ček še za eno leto. Pričela je spet izhajati lepa povest, da nam bo krajšala čas. Dosti nas je takih, ki smo že več kot po petdeset let tukaj, in v tem času se je tudi slovensčina precej spremenila, da jo je včasih kar težko razumeti. Pa še nekaj pogršam: Pred leti je bilo objavljeno v časopisu par tednov preje predno so potniki odšli obiskat staro domovino, tako da smo jim lahko oddali kaj za naše ljudi tam. Tudi meni so priljubljene megr. Omanove novice. Da bi jim Bog dal dobro zdravje in dolgo življenje! Pozdrave uredništvu in vsem čitateljem!

Ana Urbančič.

Enumclaw, Wash. — Ker ravno pošiljam naročnino, bom napisala par vrstic, kako se imamo tukaj na Zahodu. Dva meseca smo imeli tako vročino, da je toplotmer zlezal do 80 skoraj vsaki dan, deževalo ni že od desetega junija, tako da se je zemlja zelo izsušila, posebno pašniki, vrtove pa zalivamo. Nasprotno pa je bila pomlad zelo mokra, da je vse cvetje odpadlo, ko je drevje cvetelo in ne bo tukaj nobenega sadja. — Tukajšnji rojak John Mihelič si je moral dati odrezati nogo štiri inč nad kolenom. Noga je bolela več kot dve leti in končno je moral v bolnišnico, kjer so seveda vse poskusili, da bi nogo rešili, pa se žal ni dalo. S tem so mu rešili življenje. — Z delom je pa drugače kar dobro, mladi ljudje dobro zaslužijo, stari pa počivamo z majhnim socialnim zavarovanjem. Bom v kratkem še kaj napisala. Pozdrav vsem čitateljem!

Mrs. John Chacata.

Toronto, Ont. — Spoštovani urednik! Tu Vam pošiljam denarno nakaznico za list Ameriška Domovina nam je v veliki razvedrilo. Prav radi jo čitamo in jo damo še drugim. Lepo se zahvalmo za redno pošiljanje in obenem lepo pozdravljamo urednika in vse bralce Ameriške Domovine.

Alojzij Petrič.

"SLOVENIJA" IZHAJA
KOT PRILOGA
AMERIŠKE DOMOVINE

Leto X.

Številka 2

SLOVENIJA

GLASILO SLOVENSKE KRŠČANSKE DEMOKRACIJE

DOPISI ZA
"SLOVENIJA"
NAJ SE POŠILJAJO
NA NASLOV:

"SLOVENIJA"
6117 St. Clair Ave.
Cleveland 3, Ohio

Izkoriščanje Slovenije po Beogradu

Od mnogih strani se stalno ponavljajo opazke, da slovenska emigrantska javnost vse premalo protestira proti izkoriščanju Slovenije po Beogradu. Komentarji k tem opazkam navajajo vse mogoče motive za ta pojav, ki so seveda napačno formulirani ali pa sploh napačni. Najlepše se to vidi v uvodnih besedah članka dr. J. Krnjeviča v Hrvatskem glasu od 9. maja t.l., ki trdijo sledeče:

"Je li danes Slovenija iskoriščavana po Beogradu? O tome nisam do sada ništa našao napisano u slovenskim emigrantskim listovima, koje čitam, premda u slovenskoj emigraciji imade lijepi broj sposobnih stručnjaka svijuzvanja."

Prelaze li slovenski emigrantski krugovi šutke preko toga problema, o kojem se kod nas Hrvata mnogo govori, ili zato što on u Sloveniji uopšte ne postoji ili opet iz straha za budućnost Jugoslavije ili iz obzira na poznatu osjetljivost Srbijana, o kojoj slovenski emigranti vode naročito mnogo računanja, ja o tomu kanim ovdje raspravljati."

Mislimo, da je treba dati na te opazke odgovor, seveda samo v toliko, v kolikor se nanašajo na gospodarsko področje.

I.
Tožbe emigrantov o izkoriščevanju slovenskega in hrvaškega ozemlja po Beogradu so ohranile po vojni še zmeraj predvojno šablono. Vsak tožnik porablja iste metode, iste dokazne, iste dokumentacije v številkah, podtika Beogradu iste motive in iste namene, isti egoizem, kakor da se ne bi zadnjih 20 let svet čisto nič spremenil. In vendar se je svet spremenil, pritožbe pa izgubljajo radi tega svojo vrednost; akoravno je povod zanje upravičen. Ker so napačno formulirane, ne zadenejo bistva in zavajajo na napačne zaključke. Da to objasnimo s par besedami.

II.
Kdor hoče biti pravičen, ne sme tudi svojemu najhujšemu nasprotniku podtikati namenov in nagibov, ki jih očitno nima. To pravilo mora veljati tudi za motive in namene komunistične gospodarske politike.

Komunist ne pozna načeloma narodnostne ideje, tudi v Jugoslaviji ne. Ako pripleti na svojo rdečo barvo še razne kombinacije plave in bele, dela to samo iz političnega oportunitizma, ne pa iz svojega prepričanja, da pripada temu ali onemu narodu. Tito, Kardelj, Bakarič in Stambolič bi postali vse, kar hočete, Hotentoti ali Culukafri, ako bi jim to kaj koristilo za njihove komunistične cilje. Vest bi jih radi tega ne grizla niti en trenutek. Vodijo torej svojo gospodarsko politiko po komunističnih vidikih, ne pa po nacionalističnih, srbskih, hrvaških, slovenskih itd.

Navadno demagogijo uganja, kdor podtika komunistom nacionalne motive pri formuliranju njihove gospodarske politike. To enostavno ni res, nihče ni mogel do danes tega dokazati z resničnimi razlogi.

Po čem se pa ravna osnovna linija komunistične gospodarske politike? Po želji, da bi zvarili iz prebivalstva (torej ne narodov) novo komunistično društvo, ki naj bi pozabilo na narodnost, se vživelo v komunizem, ki je vsa ljudstva dosegla raven dostojnega življenja.

nistične filozofije. Komune pa niso zanje deli posameznih narodnih skupnosti, srbske, hrvatske, slovenske itd., ampak deli splošne jugoslovanske gospodarske skupnosti, ki njena konstrukcija temelji na centralistično urejenem gospodarstvu. Komunistično gospodarstvo je torej monolitna tvorba, ki v njej centrala hoče imeti vse gospodarsko udeleževanje vseh prebivalcev trdno v svojih rokah in jim pušča le malo svobode v delavskih svetih. Komunizem more obstajati samo takrat, kadar se more opreti na 100%-ni gospodarski centralizem, drugače bi propadel. Centrala, in ne podeželje, vodi gospodarstvo v vseh njegovih oblikah.

Kdor torej očita ravno beograjskim komunistom, da grabijo vso oblast za sebe, tolče v

prazno. Komunisti bi popolnoma enako postopali, ako bi bila njihova centrala v Zagrebu, Ljubljani, Gorjušah, ali kje v Liki ali pod Durmitorjem. Teorija o povezanosti srbske hegemonije s komunizmom je prazna slama; komunisti bi bili taki centralisti kot so tudi takrat, kadar bi bili Srbi najhujši nasprotniki hegemonije. Še nemumnejše je govorjenje o "srbo-komunistih"; je za rabo samo v divjji, neoliki polemiki.

Komunisti smatrajo celo Jugoslavijo kot neke vrste veliko komunio, ki jo upravljajo iz ene centra. Kot dobri gospodarji, — in to hočejo v resnici biti — ne morejo trpeti, da bi se enemu delu komunio godilo slabše kot drugemu, ne morejo trpeti, da bi en del komunio napredoval počasneje od drugega. To je

prirodno. Vsak, kdor vodi podobno, želi, da se njegovo podjetje razvija v harmoniji. Taka je navada pri kapitalistih, taka je tudi pri komunistih. Pri enih in drugih morajo bogatejši in razvitejši deli prispevati s svojimi žrtvami k napredku zaostalih delov. Tudi bogata Amerika se čuti kot del svobodnega sveta, in deli vsako leto bili-jone dolarjev ubožnim narodom.

Ako torej jugoslovanski komunisti ugotavljajo, da je na državnem področju veliko gospodarsko zaostalih krajev v vseh republikah, ne samo na jugu države, in silijo ostale dele države, naj prispevajo k gospodarskemu napredku revnejših, ne delajo nobenega političnega greha tudi v obeh svobodnega sveta. Greh se začne šele takrat, ko so odkrili načrt, kako hočejo doseči ta cilj.

III.

Napredek gospodarsko zaostalih krajev mora imeti samo en cilj: zvišanje življenjskega standarda prizadetega prebivalstva. Komunisti ne osporavajo tega cilja, grešijo pa v tem, da mislijo, da se to da doseči najbolje in najhitreje z velikimi investicijami. Počemu postavljati velike tovarniške objekte, ako nimaš na mestu potrebnih kvalificiranih kadrov? Počemu investirati ogromne vsote v prometne žile, ki bodo verjetno prišle do svoje gospodarske veljave šele po desetletjih? Počemu favorizirati ravno tiste gospodarske panoge, ki so najmanj prikladne za gospodarsko zaostale kraje?

In ravno to delajo jugoslovanski komunisti. V Makedonijo, Črno goro in Kosmet bodo po načrtu vtaknili nad 350 milijonov dinarjev. Ker so se do sedaj pokazali kot mojstri v pogrešnih investicijah, Bog ve, koliko milijonov dinarjev bo šlo pri tem po nepotrebnem v izgubo!

Pa ne samo to! Prvi pogoj za gospodarski napredek je primerna vzgoja, splošna in strokovna, prebivalstva v takih krajih. Komunisti pa ravno na to okolnost pazijo veliko premalo. Kako važna pa je, vemo Slovenci bolje kot Hrvati in Srbi. Pod Avstrijo smo se morali sami, brez vsake podpore z Dunaja, boriti za svoj gospodarski obstanek, morali smo trdo delati, se tekom desetletij popolnoma prevzgojiti, da smo postali godni za industrijski razvoj.

Slovenci ne protestiramo proti izžemanju našega gospodarstva in "prelivanju" sadov našega dela proti jugu samo radi izžemanja samega. Bolj nas boli, da se sadi našega dela tako zločinsko zanikarno razmetavajo v gospodarsko zaostalih krajih. Ako bi tega ne bilo, bi gledali na celo stvar drugače. Gospodarsko zaostali kraji bi si opomogli in od tega bi imela korist ne samo Slovenija ampak vsa država. Tega pa radi napačne investicijske politike ne bodo doživeli naši rodovi in to boli.

IV.

Slovenci se pri presoji izžemanja našega gospodarstva ne postavljamo na ozko nacionalno stališče. Vpoštevamo dejstvo, da komunisti ne določajo go-

spodarsko zaostalih in naprednih krajev po narodni pripadnosti. Zato vemo, da so enako izžemani tudi vsi ostali gospodarsko razvitejši kraji Jugoslavije, tudi Hrvaška, Srbija, deloma tudi Bosna. Ne bi mogli mirne vesti trditi, da je Slovenija neprimerno bolj izžemana kot drugi gospodarsko napredni kraji. Ne tajimo tudi, da smo včasih imeli tudi koristi od take komunistične politike. Ko je na primer vsa Vojvodina morala pod ceno prodajati deželne pridelke, smo od tega imeli korist tudi Slovenci, kot sploh vsi kraji izven Vojvodine. Na drugi strani ne moremo zatajiti dejstva, da komunistični režim ne nalaga bremen po nacionalističnih vidikih; kadar diktira na primer cene za industrijske izdelke in pol-fabrikate, jih diktira za vsa podjetja in ne gleda, kje so locirana.

Zato ne moremo govoriti o

tem, da je slovensko gospodarstvo načrtno bolj izžemano kot gospodarstva drugih gospodarsko razvitih delov Jugoslavije. Včasih smo s kako postavbo ali uredbo bolj prizadeti kot drugi, včasih pa manj. Naša kritika o izžemanju se torej ne more omejiti samo na slovensko gospodarstvo, mora obsegati vse gospodarsko razvite kraje, tudi hrvaške in srbske, kajti tudi srbska industrija prihaja pod udar zakonov in uredb kot industrija vsake druge republike. Diskriminacija se lahko vrši samo na enem področju: Beograd lahko opusti mnogo potrebnih gospodarskih korakov, ki bi bolj škodovali prečanskim krajem kot ostali državi. Take možnosti ne izključujemo, toda otipljivih dokazov za to nimamo, prividnih se pa nočemo posluževati.

V.

Komunisti objavljajo cele grmade statistik. Iz njih lahko vsak kritik najde več kot je treba dokazov za svoje trditve. In vendar je taka številčna dokumentacija piškave vrednosti.

"Srbski glas" proti slovenski formuli

Gimnazijski ravnatelj Stanko Dragosavljević je v "Slobodi", glasilu Srbske Narodne Odbrane v Chicagu z dne 1. avgusta napisal v članku "Srbska deklaracija in slovenska formula" kritiko naše formule. Tam pravi: "Smatramo, da je s tem, vsaj za sedanjí čas in z ozirom na razmere, slovensko vodstvo pretresalo vprašanje bodočega urejanja države, četudi začasne, s premalo politične taktičnosti napram Srbom. Slab vtis je še podkrepil s tem, da priporočajo za federativne edince iste pristojnosti, ki so v zloglasnem sporazumu Cvetković-Maček iz leta 1939. Mi smo že v prejšnji številki povdarili, da Srbi v nobenem slučaju ne bodo sprejeli razbijanja srbskega ozemlja na več federativnih edince, kakor je to napravil Tito, dočim bi Hrvatska in Slovenija ostali narodnostno in ozemeljsko zedinjeni. Slovenci in Hrvati naj enkrat za vselej razumejo, da je Srbija dala 23% svojega prebivalstva v vojnah od 1912 do 1918 in da je te boje vodila predvsem za osvobodjenje in zedinjenje vseh Srbov ter da srbski narod ne bo nikoli dovolil, da bi se rušilo srbsko zedinjenje. Istotako morajo razumeti, da so Črna Gora, Boka, Bosna in Hercegovina, Severna Dalmacija, Banija, Lika in Kordun, Srem in Slavonija glasovale na bojnem polju za zedinjenje s Srbijo še v letih 1912-1918, ko so prostovoljci iz teh srbskih pokrajin hiteli v borbo v vrstah srbske vojske za edinstvo vseh Srbov. Krvavi plebič je tudi bil med vojno od leta 1941-1945 v tako zvani Neza-visni Državi Hrvatski, ko so Srbi na tem nesrečnem ozemlju raje žrtvovali 750.000 žrtev, kot da bi se odrekli edinstva s Srbijo. Z istimi ideali so padli junaki Bajce Stanišića, Blaža Djukanovića, Djordja Lasića in Pavla Djurišića skupno s svojimi poveljniki in za iste ideale so prelili svojo kri in dali svojega življenja vsi borci generala Draže Mihajlovića, kjerkoli so se borili."

Osrednja točka tega vprašanja je srbsko-hrvatski spor. To je treba rešiti najprej in potem iti dalje. Potem bo lahko rešene vse druge, tudi vprašanje federativnih edinic, njihov delokrog itd.

Zdi se nam, da je srbska emigracija našla formulo za rešitev tega spora in po vesteh iz domovine zastopajo tudi Srbi v domovini isto formulo. Formula je zelo enostavna in istovetna je s prizadevanjem velikega srbskega državnika Nikole Pašića. Njegova želja je bila, da se med Srbi in Hrvati postavijo meje, kajti v duhu srbsko-hrvatskega spora leže pretenzije Hrvatov na ozemlja, ki ima srbsko narodno večino. Vsi drugi vzroki tega vprašanja so drugovrstnega značaja. Torej: rešiti srbsko-hrvatski spor se pravi potegniti meje med Srbi in Hrvati. To je predpogoj, brez katerega nič ne more biti."

K tej kritiki bi odgovorili le tole: Kdorkoli bo pristopil k reševanju kakršnekoli oblike skupnosti južnih Slovanov, bo moral biti odločen, da upošteva vsa dejstva naše zgodovine in razvoja, tudi taka, ki mu niso prijetna. Veliko je bilo že napisanih razprav in predlogov, ki so iskali rešitev samo v razmejitvi srbskega in hrvatskega ozemlja. Doslej se je še vedno izkazalo, da je ta razmejitev nemogoča z mirnimi, demokratičnimi sredstvi brez nasilja in tako, da bi bili Srbi in Hrvati zadovoljni in prepričani, da je razmejitev pravična. Vsi državni, veliki in mali, so po tej poti prišli edino le do solucije, ki so ji rekli amputacija. Amputacija pomeni razbijanje. Mi smo pri iskanju formule izhajali s stališča, da pomeni razbijanje tako za Srbe kot Hrvate in Slovence skok v temo in nesrečo. Zato smo v slovenski formuli skušali dati osnovo in nakazati pot, ki nudi največ varnosti za ohranitev celotnega srbskega, hrvatskega in slovenskega narodnostnega ozemlja napram tujcem in največ možnosti za miren in sporazumen prehod v demokratične razmere,

Dr. Miha Krek,

Ne mislimo samo na upravičen sum, da so vse komunistične statistike prikrojene komunistični propagandi. Mislimo na okolnost, da so številke o izžemanju vezane zmeraj z dinarji. Kaj pa je današnji dinar? Tega ne vedo ne komunisti, ne njihovi kritiki. Jugoslavija živi v stalni inflaciji, dinar ni manj vreden samo od leta do leta, ampak tudi od meseca do meseca. Kako naj pa potem služi za številčno dokazovanje, na to ne mislijo ne kritiki ne komunisti. Je pa še drug razlog, zakaj so komunistične statistike nezanesljive: v Jugoslaviji igra poljedelstvo še zmeraj važno vlogo in ravno tu je statistika zelo nezanesljiva. Kmet je namreč prisiljen, da živi, kjer se le da, v naravnem gospodarstvu, ki se statistično ne da nikoli točno zajeti. Kako so številke zapeljive, pokaže tale primer: l. 1958 je znašal po komunističnih številkah narodni dohodek na prebivalca v Srbiji 90.000 din, na Hrvaškem 121.000 din, v Sloveniji 196.000 din itd. Kako naj se torej Slovenci pritožujejo? In vendar številke ne dajejo prave slike. Leto 1958 je dalo Sloveniji prilično dober donos deželnih pridelkov, dočim so vse druge republike trpele pod slabo letino. Zato tako nizek narodni dohodek v Srbiji, na Hrvaškem itd. l. 1959 je bilo ravno narobe: Slovenija je imela normalno žetev, Hrvaško in Srbija pa tako, kot še nikoli po vojni. Naravno, da bodo dinarske relacije med dohodki v l. 1959, kadar bodo izračunane, čisto drugačne od onih v l. 1958. Na številke se torej objektivni kritik ne more zanešati. Isto velja za številke o zunanji trgovini. Dinar ima celo kopo deviznih kurzov, ki vsak vpliva na domače cene, kako naj torej merimo uvoz in izvoz v luči domačih cen? Tega merjenja si ne upajo začeti niti komunistični agitatorji.

Da navedemo še bolj drastičen primer: glavno "prelivanje" kapitala s severa na jug se vrši preko Splošnega investicijskega fonda in deloma preko državnega proračuna. Skozi ta dva kanala gre dobra petina narodnega dohodka, milijoni kar frčijo po zraku. In vendar: kaj pomenijo ti milijoni od leta do leta. Vsako leto so za okroglo 10% manj vredni, ako jih merimo po kupni moči dinarjev. S tem nočemo reči, da odobravamo izžemanje preko fonda in proračuna. Ako bi režim zaprl prelivanje preko teh dveh kanalov, bi bila vsa zadeva z enim mahom rešena in pritožb bi bilo konec. Toda režim tega narediti ne more, ako hoče ostati zvest svojim načelom o komunističnem gospodarstvu, ki pa ni istovetno z nacionalističnim.

VI.

Končno še nekaj pripomb o nekaterih konkretnih problemih.

Res je, da je bila Slovenija zelo močno izžemana ravno v prvih povojnih letih. Kar je industrija zaslužila, vse je šlo na jug. Ni ostalo niti toliko, da bi se obnavljala tovarniška oprema in ohranila obratni kapital. Toda v ravno isti dobi je režim tudi zelo veliko investiral v Slovenijo (elektrarne, težka industrija itd.). Žalibog je pri tem napravil dve napaki, ki močno zmanjšujeta vrednost investicij in pomenita trajno breme za kalkulacijo produkcije.

O vlogi emigracije

“Klic Triglava”, glasilo skupine “Slovenska Pravda” v Angliji, objavlja razgovor z gospodarstvenikom in lastnikom broderske prevozne družbe, Srbom iz Dalmacije, gospodom Vane Ivanovičem, o gospodarskih dejstvih, ki so in bodo nujno vplivali na bodočo ureditev državnega življenja južno-slovenskih narodov in o vlogi politične emigracije.

G. Ivanovič je mnenja, da nobena mala in srednje velika država v novem razvoju ne more biti suverena v prvotnem smislu te besede. Država, kakršna je Jugoslavija, mora biti vključena in navezana na gospodarstvo sosedov in drugih narodov, da živi, v vojski pa bo popolnoma odvisna od bloka ali skupine, ki bo vključena. Sama svoje suverenosti brani ne more. Še v mnogo večji meri bi to veljalo za državo, ki bi morda nastale, če bi se državna skupnost razbila. Nato je zastopnik “Triglava”, gospod Farkaš, stavil tole vprašanje:

“Čeprav so gospodarske pobude v življenju poedincev in narodov važne, vsekakor niso vedno najvažnejše. Želja po samostojni državi, brez ozira na posledice, je lahko v gotovih zgodovinskih trenutkih važnejša od vsega drugega. Kako bi po Vašem mišljenju bilo mogoče dobiti rešitev, ki bi zadovoljila težnje narodov Jugoslavije in obenem tudi stvarno potrebo skupnosti teh narodov?”

G. Ivanovič: “Razumljivo vsi nosimo v sebi posledice političnega razvoja in dejanskih razmer, ki smo v njih živeli, odkar smo leta 1918 začeli vsaj v neki meri sami reševati svojo usodo. Mislim, da bi bilo mogoče odpraviti veliko število ugovorov proti našemu bodočemu skupnemu življenju z uvedbo pravne reda, ki bi jamčil osebne svoboščine, versko svobodo, svobodo izpričevanja narodnosti in s sistemom demokratičnega dogovarjanja in sporazumevanja o ustavnih oblikah in praktičnih jamstvih zanje. Če se dogovorimo in sporazumemo, da drug drugemu ne bomo vsiljevali odločitev, zlasti ne takih, ki jih vsak narod po svoji definiciji narodnosti, odklanja, potem razmejitev izgubi svoj raison d'être. Ko bi vse to bilo urejeno, po mojem mnenju ni razloga zato, da bi naša gospodarska vključitev morala iti vsa po enem kopitu. Naj navedem nekaj primerov. Poedina podjetja iz Jugoslavije ali posamezniki delov bi mogla radi nabave surovin zunaj, radi izkoriščanja gospodarskih patentov ali radi povečanja, razširjenja in pridobivanja novih tržišč, napraviti sporazume izven države. To velja za cele industrije ali pa za poedine dele države. Tudi v deviznem smislu rešitve za posamezne pokrajine ne morajo nujno veljati za druge. V taki raznoliki aktivnosti se moremo gospodarsko povezati z zunanjim svetom na stotine raznih načinov.”

“Moje mnenje pa je, da bo narodnostna podobnost skupno z dodirnimi gospodarskimi točkami, kjer moremo drug drugega dopolnjevati vsak v svojem interesu, prvenstveno vplivala. Gospodarski skupni interesi bodo vplivali v skupnost tudi na političnem polju. Jugoslavija ni samo politično privlačna iz čustvenih razlogov, ampak jo nam kruta stvarnost kar ukazuje.”

“Res, ljudje ne žive samo od kruha. Želja po svobodi in po dolarjev.

To vsoto je dal oče v spomin na svoji hčeri Anno in Margot. Povedal je, da je izšel dnevnik njegove Anne po vsem svetu v nakladi 1,5 milijona izvodov.

svoji državi, brez ozira na gospodarsko stvarnost, je navdihovala mnoge rodove vseh ras na svetu. Radi vsega, kar se je med nami zgodilo, je prav gotovo prav ta želja zelo močna pri vseh. Pa so težave. Izprepreženo živimo na mešanih ozemljih, vse bolj smo gospodarsko povezani in sedanja glavna značilnost našega narodnostnega čustvovanja je strahovito preprosto ozka, v glavnem obrnjena v slepo nasprotovanje proti vsem južno-slovenskim sosedom. V emigraciji smo prav zato, ker smo iztrgani iz naše naravne okolice, postali naši patriotizmi tragi-komični in ne bi mogli nikdar več igrati nobene vloge, resne vloge v življenju ljudstva doma, če izvezamo en edini slučaj bratomorne, to se pravi samomorilske vojne.”

“Posebej bi gledale Slovenije rekel, da je prav v interesu Slovencev, ki so med nami najbolj razviti v gospodarskem smislu in ki so najbolj strpni v političnem oziru, da se politična skupnost ohrani. V njej bodo našli največ priložnosti za nadaljni razvoj, prav gotovo več, kot v sklopu z bolj razvitimi narodi. Tu bodo Slovenci mogli okrepite svoje položaje, ko bo šlo za specifične spojitve ali posamič ali po podjetjih ali po celih industrijah z odgovarjajočimi partnerji izven Jugoslavije.”

Urednik g. Farkaš je nato vprašal: “Ali bi mogla emigracija odigrati kako vlogo v reševanju naših vprašanj?”

Ivanovič: “Vloga emigracije je še vedno lahko važna. Mi moramo prepričati zapadne države Evrope in Ameriko, da je v njihovem interesu, da smo mi politično svobodni in da se bomo tako razvijali, da ne bomo ostali evropski proletarijat. Tega “sporočila” ne more dati zapadu nihče drugi kot emigracija. Ne moremo zapirati oči in ne zanikati gospodarskega razvoja, kakršen je na našem prostoru sedaj. Ne pravi se to priznati neke tekovine komunistične vladavine. Dejansko ta vladavina samo ovira polet. Ne smemo pa zapirati oči pred stvarnimi okoliščinami, ki so.”

“Naši kraji se z vsakim dnem bolj oddaljujejo od kmetijskega gospodarstva. Vsaj okvirna zgradba splošnega socialnega zavarovanja in delavskih sindikatov je tu. Velika javna dela elektrifikacije in prometnih zvez so se začela in napovedujejo nova javna dela za izboljšanje zemljišč z namakalnimi in izsuševalnimi napravami.”

“Mi bi morali vplivati na razvoj političnih razmer doma, da ne bi radi naših strasti in, žal, še velikega primitivizma, ostal vtis, da je Titov režim edini možni, urejeni in pametni red, ki je mogoč, da vse drugo vodi v tveganje civilne vojne, ki je nihče noče.”

“Vsekako bi v emigraciji morali izvesti in uveljaviti umerjenost in slogu. Naš glavni adut je, da smo edina manjšina našega naroda ali naših narodov, kakor pač hočete, ki more svobodno misliti in govoriti. Bilo bi žalostno, če bi naša emigracija zaigrala ta adut in bi zapadu še vnaprej dajala isti vtis, ki ga daje že dvajset let doslej.”

Večerne maše

Ugotovili so, da so v Belgiji večerne maše mnogo bolj obiskovane kakor jutranje. Polovica udeležencev večernih maš prejme tudi sveto obhajilo. To velja za navadne dneve v velikih mestih. Ugotovili so tudi, da tretjina vernikov sploh obiskuje samo večerne maše. Čas večernih maš je najbolj primeren, ko zapirajo ob zaključku tovarne, urade in trgovine.

Gradimo osvobojenje!

Dr. M. Krek:

Podpredsednik Združenih Držav Richard Nixon je v sprejemnem govoru v Chicagu povedal, da smatra, da je najtežja, pa tudi najvišja naloga prihodnjega predsednika Združenih Ameriških Držav voditi Ameriko in svobodni svet k zmagi v hladni vojni.

Petnajst let je, odkar je prenehala smrtna pesem vojnega orožja, miru pa še ni, niti na obzorju ga ni. V borbo dveh družbenih sistemov, ljudske, svobodne vlade na eni in diktature “proletarijata” na drugi strani, dveh nazorov življenja, je vkljenjen ves svet.

Igra sama gre namreč za ves svet. Komunizem nič ne prikriva, da ne bo zadovoljen z nič manjšim kot obvladanjem vsega človeštva. Svobodni narodi se zavedajo, da miru ne more več biti, dokler vse človeštvo ni rešeno okovov komunistične tiranije. Zavest je sedaj živa, kar pekoča, ker je Hruščev že prekorail Rubicon, njegovi konji so na Kubi, na ameriškem kontinentu. Tej borbi: med komunizmom in svobodnim, demokratičnim življenjem, mora biti podrejeno vse drugo, ta borba ima prvenstvo, tu gre za življenje ali smrt.

To stanje v manjšem, našem ozemlju, prevedeno na naše razmere, pomeni: V celem področju jugoslovanske države vlada že petnajst let ena najkrutejših, najspretnejših komunističnih diktatur. Njena partijska, vojaška in policijska moč je enotna med Srbi in Hrvati, kot Slovenci, njena politika povsod ista, njen pritisk bistveno isti povsod, kot so povsod isti, enotni njeni cilji.

Trdnjavo komunizma je treba najprej in pred vsem zrušiti, predno bo mogoče postaviti tja v staro domovino kakršnokoli svobodno državo. Tega očividno ne more nihče storiti drugače kot le z združenimi močmi vseh narodov in vseh delov države.

Sedaj je žalostno dejstvo, da proti enotni fronti komunistične partije, ki se razteza od Kranjske gore do Djevdjelije, stoji demokratična večina državljanov Jugoslavije brez vsakega enotnega programa in celo brez volje ustvariti si načrt za enotno akcijo proti nesreči, ki vse tare.

Najpreprostejši račun pove, da bi bilo treba proti enotni komunistični fronti napraviti čim enotnejšo in čim trdnjšo fronto demokracije preko cele države. To bi bila skupnost za ta edini namen, za izvojevanje zmage v hladni vojni na našem področju, zato, da se izvije oblast iz komunističnih pesti.

Narodni Odbor za Slovenijo je nujnost in prvenstvo te potrebe povdaril že v svojih izjavah pred 15 leti in potem skoraj vsako leto sem. Vse naše politične razmere v emigraciji so pa kot napeta jezeva koža in njene številne ščetine, ki se vbadajo proti taki očitni, preprosto pametni pobudi. Na srbski in hrvatski strani vstajajo skupine in posamezniki, ki hočejo najprej “reševati” narodnostna vprašanja, državno ureditev, srbsko-hrvatski in druge spore. O tem pišejo in se prepirajo od leta do leta, odpornost demokracije propada, Tito pa vlada, da si njegov jarem na vse ljudi v državi od leta do leta teži. Med nami Slovenci, med Slovenci v svobodnem svetu ni kaj prida bolje. Koliko pa jih je, ki politike ne smatrajo zgolj za spletkarijo in nizko dvobojevanje? Koliko jih je, ki narodno politiko še smatrajo za posvečeno službo ljudstvu? Ma-

lo! Sovražnik, ki je zastrupljal mišljenje naše, je ta leta opravil zase uspešno delo.

Do neke mere je bilo prepričanje med politično emigracijo doslej še mogoče razumeti. Izredni dogodki od zunaj, nova lokalna ali širša vojska, poseganje zapadnih sil v področje južno-vzhodne Evrope, vse to vsaj ni bilo izključeno, če je bilo že vsako leto manj verjetno.

Toda sedaj? Hruščev in Eisenhower povesta, da bi samo popolen norec mogel začeti novo vojno, ki bi povzročila uničenje sveta, sovjetskega prav tako kot drugega. Po madžarskem uporu je jasno, da zapadne sile ne bodo posegali v razvoj v državah pod komunističnimi vladami, vsaj v Evropi še dolgo ne.

Dočim je bilo poprej, ko je bilo zunanje poseganje v naše razmere vsaj možno in nekaj verjetno, mogoče razumeti zanj, ki so gradili države, inženirje, ki so delali nove meje in državnike, ki so dajali ustave državam, ki bodo nastale po razsulu komunističnega režima, je ta posel sedaj res aboten. Sedaj je več kot jasno, da bo treba tako na celi zemeljski obli, kot na posameznih njenih delih najprej dobiti bitko s komunizmom, in sicer jo dobiti z mečem duha in mirovnimi sredstvi mednarodne diplomatične in gospodarske igre. Te bitke pa razbita vojska demokracije v Jugoslaviji ne more dobiti. Vsak

kdor razume, da je komunizem sedaj največje zlo in ima kaj volje, da se bje z njim, bi moral radi tega enega, največjega, opustiti vsako drugo misel in politično podjektivnost, da v tem enem, v največji možnosti opravimo svojo dolžnost.

Slovenska formula, objavljena letos o Veliki noči, je hotela nakazati to dolžnost in pot, kakor bi jo mogli opraviti. Je klic vsem begunskim skupinam in svobodnim ljudem iz Jugoslavije, posebej pa še klic in prošnja h konsolidaciji in ozdravitvi političnih razmer med svobodnimi Slovenci. Je poziv k živahnemu narodno političnemu delu: Pristopimo, poprimimo, da gradimo osvobojenje!

Političen zbor v Buenos Airesu

“Svobodna Slovenija” v Buenos Airesu poroča dne 21. julija, da je bilo tam dne 17. julija veliko zborovanje zaupnikov Slovenske Ljudske Stranke. Predsedoval je bivši poslanec in predsednik vodstva stranke v Južni Ameriki G. Miloš Stare. Zborovalci so najprej počastili spomin umrlih članov in delavcev v stranki; dr. Ivana Ahčina, Pavla Masiča, Franca Jemca, Franca Janežiča ter Jakoba Pleška. Miloš Stare je orisal značilne zasluge teh mož in zborovalci so molili za pokoj njihovih duš.

Sledilo je daljše poročilo predsednika dr. Miha Kreka, ki ga je prebral g. France Pernišek. Poročilo je seglo na področja mednarodne politike, stanja slovenske politične emigracije, naših odnosov do hrvatske in srbske emigracije in vsebovalo pregled razmer in razvoja v domovini. Svobodna Slovenija objavlja tale zaključek poročila: “Marsikake naloge, ki so bile v začetku emigracije nujne, odpadajo. Stalne pa ostanejo: neprestano versko obnavljanje, močno kulturno delovanje in vedno živahnije narodno politično nastopanje. Poslednje ni nič manj važno kot prvo dvoje. Le to trojstvo nas bo ohranilo. Neizpodbitna resnica je, da v kolikor bomo v narod-

Prvenstvena naloga politične emigracije je – politično delo

Fašizem in nacizem sta soglašala v tem, da je politika ne samo nepotrebna, ampak da je celo škodljiva zadeva, varanje ljudstva, razbijanje narodne edinosti in sejanje sovraštva med ljudmi. In ker je politika tako slaba stvar, so po tem nauku politične stranke, ki so orodje politike, in politiki, ki vodijo politične stranke in politično delo, največji škodljivci človeške družbe.

Fašizem in nacizem sta propadla, toda njihove ideje živijo in tam še dalje ne samo v komunizmu, ki sloni na istih zmotnih temeljih kot slonita fašizem in nacizem, ampak so se zagrizle tudi v glave raznih navih ljudi na vseh kontinentih. Tudi nekateri Slovenci so se okužili s tem bacilom.

Zaradi nekaterih senc in slabosti v demokratičnih političnih sistemih odklanjajo ti navihni ljudje ne samo teh napak, ampak celotni sistem, hočejo vse javno življenje depolitizirati, hočejo vse ljudi in vse organizacije spraviti na nek skupni imenovalec. To unificiranje, centraliziranje vseh ljudi in ustanov in monopoliziranje raznih idej, je ena najbolj značilnih lastnosti tistih, ki odklanjajo politiko in strankarstvo. Naravnost smešno in obenem značilno je, kako se med Slovenci nekateri otepajo besede politika in naglašajo, da nimajo s politiko ničesar opraviti, v resnici pa je vse njihovo delo izrazito politično.

Ni pa to samo slovenski pojav, ampak je splošen. Kako je v tem pogledu pri Hrvatih, o tem piše hrvatska revija “Republika Hrvatska” v šte. 34 in 35 v članku “Strup v torti”. Pisec članka pravi, da se med hrvatskimi emigranti nahaja nekaj ljudi, ki se neprestano zaletavajo v politiko, v stranke in v politike in zahtevajo depolitizacijo vse dejavnosti hrvatske emigracije, češ da je samo na ta način mogoče doseči edinstvo med vsemi Hrvati. Pisec smatra ta nauk strup za javno življenje emigracije, strup v torti, ker je združen z zapeljivo deklaracijo o narodni edinstvi. In nadaljuje, da se v politiki, političnih strankah in pri političnih delavcih izražajo organizirane težnje naroda po narodni svobodi. In odkar obstaja svet, osnovna vsebina vsake emigracije je politika, in sicer politika, ki se nanaša na domovino.

Obsojanje političnega dela, odklanjanje strankarstva in zabavljanje čez politike je izraz totalitarne miselnosti in — kakor pravi “Republika Hrvatska” — drzen napad na globoki smisel emigracije, ki je nastala zaradi politike.

Ne pozabimo, da smo politična emigracija, in če prenehamo s političnim delom, smo izgubili smisel svojega obstoja in bivanja. Naša prvenstvena naloga je baviti se s politiko t.j. baviti se z vprašanjem osvoboditve naše domovine, bodoče ureditve domovine, iskanja prijateljev in političnih zvez po vsem svetu in pod. Kulturno, gospodarsko, socialno, karitativno delo so zelo lepe in zelo koristne stvari — toda prvenstvena naloga politične emigracije je politično delo.

R. Smersu

Izredno duhovniško posvečenje

V Kopenhagenu je škof Suhr nedavno podelil mašniško posvečenje bivšemu protestantskemu pastору Bonnevici, ki je prestopil v katoliško Cerkev leta 1945. Sveti oče je dal izredno dovoljenje za to posvečenje, ker je novomašnik poročen in mu je dovoljeno, da tudi nadaljuje svoje družinsko življenje.

I. A.

skih stroškov: V vsak objekt je bilo zabito več kapitala, kot bi bilo treba pri pametnem investiranju. Treba je sedaj plačevati visoke anuitete, kar draži blago. Mnogo investicij je pa naravnost napačnih in bodo ostale trajno breme za slovensko gospodarstvo. Slovenija je n. pr. notorično zmeraj v zadregi za elektriko; tega ne bi bilo treba, ako bi bila prva leta po vojni industrializacija pravilno planirana.

Popolnoma nepotrebno je bilo uničevanje slovenskih gozdov; trpeli so bolj kot gozdovi v drugih republikah. Vkljub temu je režim forsiral take industrijske panoge, ki potrebujejo veliko lesa. Odkod naj ga vzamejo? Bodo trajno odvisne od dobav z juga. Podobno je z železarsko industrio in industrio barvastih kovin. Namesto, da bi režim postavljaj v Sloveniji predelovalne industrije, se je vrgel na težko industrio in tako napravil Slovenijo odvisno od ostale Jugoslavije. Ali je to pametna industrializacija? Ali ni morda ravno tako nevarno kot gori opisano izžemanje?

Kar je najbrže najusodnejše za slovensko gospodarstvo, je sistematično zanemarjanje vzgajanja strokovnih kadrov, za industrio in uničevanje obrtništva. Sloveniji manjka zmeraj bolj dobrih industrijskih kadrov, veliko bolj kot pred vojno. Čim več je industrije, tem manj je sposobnih industrijskih delavcev. V tem pogledu je Slovenija nevarno osiromašila. Režim je v svojem divjem hlastanju za amerikanizacijo industrijske proizvodnje žrtvoval idejo strokovnega delavstva ideji specializiranega. Rad bi imel delavca, ki razume samo del svoje stroke, ne pa vse. Za Ameriko je to dobro, za Jugoslavijo pa ne. To je izžemanje, ki ga na jugu države sploh ne razumejo. Slovenija bo pa morala mnogo žrtvovati, da pride do strokovnega delavstva stare vrste.

Še na eno vrsto prikritega izžemanja bi radi opozorili, na nevarne posledice inflacije za slovenske prihranke. Slovenci so znani kot varčni ljudje. Že pred prvo svetovno vojno so z vne-mo nalagali denar v hranilnice za težke čase. Prva svetovna vojna je vse prihranke uničila z takratno inflacijo. Toda vrnema za varčevanje ni popustila. Prišla je druga svetovna vojna in zopet uničila vse prihranke. Po zadnji vojni je narod začel zopet varčevati, veliko bolj kot v ostali Jugoslaviji. Danes ima Slovenija največ vlagateljev, povprečna višina vlog znaša nekaj nad 31.000 din. Vse to ogroža sedanja inflacija, ki ji človek ne vidi konca. Zelo je verjetno, da bo vrednost sedanjih vlog zvođenela tako kot je že dvakrat popreje. Gospodarsko gledano ni nobene razlike, ali režim preliva sadove slovenskega dela na jug ali pa jih uničuje z inflacijo. V drugih sedanjih republikah ta nevarnost ni še zdaleka tako velika.

VI.

Gornje pripombe se temeljito ločijo od rutinske kritike komunističnega izžemanja Slovenije. Skušajo vpoštevati spremenjeni družbeni red in docela drugačno gospodarsko politiko komunističnega režima. Zdi se nam, da so bližje bistvu postavljenega problema in zato tudi stvarnejše.

NAROD in DRŽAVNI NAROD (ali nacija) sta dva različna pojma. Kdo dobro pozna razliko med tema dvema pojmovoma? O tem piše obširno in zelo jasno dr. Ivan Ahčin v “Sociologiji”, ki je najboljše slovensko delo, kar smo jih Slovenci izdali v emigraciji.

Očetov greh

Zdaj se je lotil dela, kakor se ga v Podkrajju še ni kdo lotil. Kar si je pri Hiršlerju prihranil, je bilo ravno toliko, da je mogel pičlih pet mesecev živeti. Da bi si bil kakega pomagača najel, zato ni imel denarja; zaradi tega je moral sam vse opraviti.

Seveda so si ljudje znova imeli za kaj jezike brusiti. Toda Tevž se za ničesar ni brigal in je bil dan na dan od rane do pozne noči v gozdu. Sam je podiral, sam klestil in lupil in vlačil hlode v graben. Močen je bil za dva, sčasom pa se je tako izuril, da bi tudi trije drvarji težko bili kaj več napravili kakor on sam. Konec junija je bilo že kakih petdeset hlodov v

DR. ZUPNIK
ZOOBODRAVNIK
6131 St. Clair Avenue
vhod na E. 62 St.
Uradne ure: 9:30 zj. do 7 zv.
Prijava nepotrebne

ČISTILNA RAZPRODAJA
se bo nadaljevala do konca meseca avgusta. Cene vsemu blagu znižane za najmanj 20%. Več specialno ugodnih kupov.

Posebna razprodaja znanih Berkshire nogavic in Exquisite Form prsnikov.

Mi dajemo in zamenjamo Eagle znamke. ... Dvojne znamke ob torhkih.

ANZLOVAR'S DEPT. STORE
6214 St. Clair Ave.
(15, 19, 22 avg.)



V blag spomin
PETE OBLETNICE SMRTI
MOJEGA DRAGEGA MOŽA IN
NAŠEGA OČETA

Anton Gobec

ki je preminul 21. avgusta 1955

Oh, kako žalostni so dnevi,
odkar Te več med nami ni,
spomin na Te pa še živi
in živel bo do konca naših dni.

V tihem grobu tam počivaš,
v večnem smrtnem spanju spiš,
ne mile prošnje, ne solze,
Tebe več ne zbude.

Zalujoči:

ZENA in OTROCI
Cleveland, Ohio, 22. avg. 1963.

grabnu, kraj julija že osemdeset. Videti je bilo, da se mu bo posrečilo, in večkrat je pri sebi računal, da bo zaslužil vsaj dvajset tisoč dolarjev, če Bog da. S tem denarjem bi zmogel jeseni kako večjo kupčijo in drugo leto bi se ogledal za kako kmetijo.

Toda namesto sreče ga je zadela nova nesreča in ga strahovito udarila.

Na Veliko Gospojnico je bilo tako soparično, kakor prej ves julij ne. Že med pranganjem so se zbirale na vrhovih črne kepe. Videti je bilo, da se kuha nevihta. Tako je bilo do večera. Ko je sonce zašlo, so se jeli črni oblaki na vso moč poditi. Od dveh strani je zapiskal veter in se nad Podkrajem divje zavrtel. Bliskalo je venomer, da so se ognjene kače vlekale kakor verige brez konca od neba do zemlje. Grmelo in treskalo je, da so ječale gore. Potem se je utrgal oblak in razlil neznansko mnogo vode.

Lilo je kake četrte ure; potem se je poglelo. Toda v višavah je še vedno hrumelo, z novo silo so zaplesali viharji, znova so se vžgali bliski in bičali nočno nebo. Po lesovih je tulilo in pokalo, od sten je odmevalo, grmelo je brez prestanka, cele minute je žarelo, vmes pa so stekali in zdihovali zvonovi.

Treska in hudega vremena — reši nas, o Gospod!

Drugi oblak se je utrgal in se usul na vas. Cesta je bila podobna potoku, po oknih je škape-talo, kakor da suje tudi točo.

Proti polnoči so bliski ugasnili in gromi utihnili; šumel je le še enakomeren, gost dež.

Podkrajčani, ki so dozdaj bdeli v strahu in molitvi okoli blagoslovljenih sveč, so mirno zas-pali. Drugo jutro jih je obšla žalost, ko so našli polja in trav-nice na oni strani Bistrice na tolsto pokrite s kamenjem in pe-skom. Kakor pa je Suhi graben divjal, kaj takega pa niti naj-starejši občani niso pomnili.

Najhuje razdejano je bilo Bla-zinovo zemljišče, prav tisto pri vodi, na katerem je bil Tevž vknjižen. Prestrašen je šel mi-mo in gledal nekdanje lepo po-lje, ki ga je razrila voda in na-sula nanj pečevja in vejčevja.

Še večja groza pa ga je čaka-la zgoraj v Suhem grabnu. Stru-ga je bila razrita, da je ni bilo spoznati. Tu se je kopičil pe-sek, tam je zijala gola skladov-nica skal, drevje je ležalo navz-križ. Moj Bog, saj tu dol svo-gega lesa ne bo mogel spraviti, ali pa bo moral za spravo toliko dati, da ne bo ničesar zaslužil!

Ko je prilezel do frate, je vi-del, da nima več kaj spravljati. Ker graben tu ni bil strm, je hu-dournik pustil tod toliko tega, ker je drlo z njim, da je bila več kakor polovica lesa pokopana pod zemljo.

Ves iz sebe je dolgo strmel v to razdejano. Potem je počel-nil na hloed in si z rokami pod-prl glavo.

Kaj zdaj?

Do Novega leta ne zmore de-narja za les. Če pa ne bo plačal, ga bodo kmetje tožili. Potem bo moral priznati, da nima de-narja. In nihče mu ne bo ver-jel. Izprijati bo moral, kam je del izkupiček za Dvornikovo — in nič drugega mu ne bo o-stalo: izdati bo moral skrivnost in osramotiti očeta in vso rodo-vino. Ali tega ne bo! Nikoli ne bo! Ne, ne! — Toda kaj, če ne bo povedal resnice? Rekli bodo da skriva denar, in obso-

dili ga bodo kot goljufa in vtak-nili v ječo.

“O Bog, moj Bog! Kako mo-reš ubogega človeka tako zapu-stiti?”

Tedaj mu je šinila glava po-konci. Saj še ima denar. Pri Blazinovih ga ima, nekaj bo še za les tudi dobil; vse skup bo več kot dovolj, da poplača kme-te v Rovtah. Če bo od Blazino-vih le dobil! Zdaj, ko jih je ne-sreča obiskala! Pa ne more drugače. Kaj bo to spet mar-njev! Res je strašno in ne bi tega nikoli storil, čeprav so mu toliko hudega prizadeli; saj ve, da se je tudi tista pustna no-čija v Blazinovih glavah spoče-la. Zaškripal je z zobmi. Ne, iz jeze, iz sovraštva, zavo-ljo maščevanja ne dela tega, ampak ker mora, ker drugače ne more. Vsak je sebi naj-blizji. Pri Blazinovih je v ne-varnosti dom, pri njem pa zad-nji košček časti, da ga reši in da ne zajde v ječo. Zato mora, mo-ra tirjati Blazinove.

Da bi se otresel težkih misli, je poizkusil delati. Toda danes mu ni šlo od rok in zato se je kmalu vrnil s pobešeno glavo domov.

Ze drugi dan se je oglašil pri Blazinovih in povedal, da ga je sila naglala in da je prišel po denar. Najprej so ga gledali, po-tem pa so jeli vpiti in kričati in le malo je manjkalo, da ženske niso skočile vanj.

“Bodite pametni, ne more bi-ti drugače,” je dejal mirno; “a-ko mi v štirih tednih vrnete, vam pustim obresti za zadnji dve leti.”

“Kaj boš puščal, ti salamen-ski skopuh!” je hreščala stara Blazinovka in ga s strupenimi očmi prebadala. “Ničesar ne plačamo, najmanj zdaj, ko nas je zadela taka nesreča.”

“Tudi mene je,” je odvrnil.

“Seveda! Tistih nekoliko dre-ves še besede in vredno!” se je penila. “Naj bi te le bilo zade-lo! Podgane pa miši naj ti po-žrejo tvoje juče in tati naj jih dobio!”

“Ali mi torej nočete vrniti?” jo je prekinil.

“Ne — in če se na glavo po-staviš, tudi ne! Rajši zažgem hi-šo in hlev in vodo spustim po polju. Zlodej naj te —”

Preklela ga je, da ga je posta-lo strah. Ni rekel ne besede in je odšel. Za njim se je razlegel peklenski krah.

Doma je Tevž še enkrat vse preudaril; toda nobene druge poti ni našel. Ko zlepa ni šlo, je moralo iti zgoda. Oklevati ni smel več niti en dan; kajti za dolžnika je velela, da je treba posojilo tri mesece prej odpove-dati. Ako je hotel do Novega leta dobiti denar, ni smel več odlašati.

Zaradi tega je šel naslednje dni na sodišče in teden navrh so dobili Blazinovi sodnijsko ter-jatev. Ti so že mislili, da so

Tevža zastrašili in da si ne bo več upal nad nje zaradi denar-ja. Ko pa so videli, da mu je resnica, so nagnali tak vrišč, da je odmevalo po vsej fari.

Vse je obsojalo Tevža. Če-prav Blazinovi niso bili v časteh pri faranih, so se po zadnji ne-sreči vendar vsem smilili, med-tem ko je Tevžu vsakdo privo-ščil škodo, ki mu jo je neumrje napravilo. Vnebovpijoč greh se jim je zdel, kar je počel Tevž. Kjer se je prikazal, so ga od vse povsod zmerjali: “Skopuh! O-deruh!” ... Toda Blazinovi so le prekmalu spoznali, da ljudem ni toliko zanje, temveč zato, da se nad Tevžem znesejo; kajti ko so iskali posojila, da bi mogli Tevžu vrniti, ga niso dobili ni-kjer; zgodilo se je celo, da so se jeli tudi drugi upniki opla-šati. Stara Blazinovka se je od jeze penila.

V tistem času je srečala Bla-zinova Liza Zvonikovo Marto na samem. Ko sta se pozdravili in je hotela ta iti naprej, jo je Liza strupeno obreknila:

“Ti, čuj! Povej svojemu ode-ruhu, da ga lepo pozdravim in mu želim, naj mu denar iz nosa in ušes vzraste!”

“Koga imaš v mislih?” je zar-dela Zvonikova.

“Koga drugega kakor tvoje-ga ljubčka seveda, lepega Tev-ža, ženina tvojega, ki se ga bo-do od same lakomnosti garje lo-tile.”

“Jaz nimam ženina.”

“Seveda ga nimaš več, hah, ker te je pustil. Pray ti je, prav, že prav! Take prevzetne goske obtičijo vedno v najhujšem bla-tu.”

“Kaj mi hočeš? Pusti me!”

(Dalje prihodnjič)

Svetovni svet cerkva po-zdravi vatiškansko politi-ko o zbliževanju kristja-nov

ST. ANDREWS, Scotland. — V tem malem mestu zboruje se-laj znani Svetovni svet cerkva (World Council of Churches). Je to mogočna verska organiz-a-cija, ki je v njej včlanjenih 172 cerskih skupin, ki pripadajo pro-tes-tantom, grškim pravoslavnim in anglikancem. V svetu ni rus-ke pravoslavne cerkve, toda sti-ki med njo in svetom so zelo ži-vahni. Zato je moskovski patri-jarh tudi pozdravil zborovanje

Se priporočamo
ZA POPRAVITI ALI STAVITI NOVO STREHO ALI ZLEBOVE.
VRŠIMO VSA V KLEPARSKO STROKO SPADAJOČA DELA.
NAŠE DELO JE POZNANO IN ZANESLJIVO
FRANK KURE
Lahko pišete na ta naslov:
R. F. D. No. 1, Route 44, Newbury, Ohio
Pokličite telefonično: JORDAN 4-5503

GRDINA POGREBNI ZAVOD
1653 East 62 St. . . . 17002 Lakeshore Blvd
Pokličite podnevi ali ponoči
HENDERSON 1-2088 KENMORE 1-6300
Moderno podjetje — Zmerne cene



Z BUSOM NA POČITNICE — Steve Yantus (v sredi) si je za \$100 kupil star šolski bus, naložil vanj svojo družino in še nekaj bližnjih sorodnikov in se odpeljal proti Kaliforniji. Potovanje tja in nazaj je stalo celo skupino — vseh je bilo 16 — komaj \$600. Vsi so med potjo spali kar v busu. Steve je doma v Central City, Pa.

sveta.
Na seji izvršilnega odbora sve-tovnega sveta so obravnavali tu-di poročilo, da je sv. Oče organi-ziral v Vatikanu posebno tajni-štvo in mu postavil za naloge, naj preiščuje o korakih, ki naj pripeljejo k zbližanju in kon-čnemu združenju vseh kristja-nov. Izvršilni odbor je idejo va-tikanskega tajništva toplo po-zdravil in dodal, da smatra za potrebno, da se krščanske vere čim bolj med seboj spoznavajo in da naj v ta namen gojijo stike ob vsaki priliki, ki se jim ponudi.

MALI OGLASI

V Euclidu
19344 Pasnow Ave, hiša s 3 spalnicami, plinski furnez, zim-ska okna in mreže, dvojna ga-raža, \$15,300.

SCHUTT REALTY
KE 1-3636 (161)

Pohištvo naprodaj
Radi selitve iz mesta prodaj-mo 6 sob pohištva, tudi pralni-ka, sušilnika in piano. Kliči-te YE 2-3266. —(160)

Sobe se odda
4 sobe na novo dekorirane se oddajo odraslim, novoporočen-cema ali dvema samcema. Kli-čite WH 4-2360. (161)

Papiranje in pleskanje
PRVOVRSTNO DELO
—Nizke cene—
MU 1-07C2 (160)

Sobe se odda
Tri sobe in kopalnica se od-dajo novoporočencem na 986 E 63 St. Kliči-te HI 2-4479 (X)

Dom gradbenika
V Euclidu, kakor nova 3 leta stara ranch hiša, 3 spalnice, ena panelasta, se lahko rabi za za-sebno ali družinsko sobo. Po-sebno velika kuhinja s prosto-rom za obed vgrajen, jedilna soba, francoska vrata se odpro-na pokrit patio. Dva ognjišča na drva. Polna predeljena klet in razvedrila soba. 2½ garaža. \$26,500. Kliči-te IV 1-7414. (160)

Hiša naprodaj
Bungalow za dohodek — 5 sob in kopalnica spodaj, 3 sobe in kopalnica zgoraj. Blizu kato-liške in druge šole. Kliči-te za sestanek LO 1-7667. —(163)

DIREKTORIJS SLOVENSKEGA DRUŠTVENEGA DOMA NA RECHER AVE.
Častni predsednik Frank Zagar, predsednik Joseph Trebec, pod-predsednik Frank Segulin, tajnik Theodore Kircher, 18609 Pawnee Ave., KE 1-7027; blagajnik Edward Leskovec, zapisničarica Augusta Slejko; nadz. odbor: Thomas A. Pluth, Rudy Ivancic, Vinko Godina. Gospodarski odbor: Predsednik John Troha, Joseph Znidarsic, Fran-ko Mihelich. Ostali direk.: Frank J. Taucher, Josephine Henikman, Frances Gorjanc, George Krancic. Poslovodja: John Zigmant, tel.: KE 1-9209. Hišnik: Frank Zupančič (V 1-5663. Seje se vršijo vsako tret-jo sredo v mesecu ob 7:30 zvečer.

SLOVENSKI DOM
15810 Holmes Ave
Predsednik John Hobat, podpred-sednik Michael Lah, blagajnik Joe Barbis, tajnik Frank Koncilija, IV 1-6955, zapisnikar Victor Derling. Nadzorni odbor: Joseph Ferra, Jos. Smolic, Henry Grosel. Go-

CE HOCETE . . .
prodati ali kupiti posveto ali trgovino, obrate se do nas
JOS. GLOBOKAR
926 E. 74th St.
HE 1-6607

Prijatelj's Pharmacy
SLOVENSKA LEKARNA
Prescriptions — Vitamins
First Aid Supplies
Vonal St. Clair Ave in E. 68 St

Sobe se odda
3 lepe sobe se odda v sloven-ski naselbini blizu cerkve sv Vida in bus linije. Kliči-te UT 1-2226. (X)

Naprodaj
Enodružinska lesena hiša je naprodaj na Edna Ave. Velik lot. Kliči-te MA 1-2386 ali zvečer AV 6-9781. (161)

IMENIK RAZNIH DRUŠTEV

(Nadaljevanje s 4. strani)

Prince; nadzorni odbor: Andreja Stanonik, Karl Zajec; zastopniki: Emi Veider, Edi Veider, Mira Ada-mič, Franc Bajc; pevovodja Metod Milač. Pevske vaje so ob nedeljah, seja pa vsako drugo nedeljo v me-secu. Naslov: 1252 Norwood Rd., Cleveland 3, Ohio. EN 1-6210.

PEVSKI ZBOR JADRAN
Predsednik Tony Kolenc, pod-predsednik Lou Smrdel, tajnik-blagajnik F. J. Bittenc, 2004 Nelawood Rd., E. Cleveland 12, O., LI 1-2102. Za-voznikarica Marilyn Jack, glasbeni vodja Vlad. Malecar, pianist Reg-gie Resnick. Pevske vaje vsako sredo ob 8 v SDD na Waterloo Rd.

PEVSKI ZBOR TRIGLAV
Predsednik Jack Jesenko, 1. pod-predsednik Carl Samanich, 2. pod-predsednik Frank Culik, tajnica Margaret Loucka, 3540 W. 63. St. WO 1-5222, blagajničarka Ella Pultz, zapisničarica in poročevalka Ana Jesenko, nadzornika Marianne Culkar, Frank Stibil, zastopnik za SD na Denison Ave.: Frank Pultz. Pevske vaje so vsak ponedeljek zvečer ob 7:30 do 9:30. Pevovodja g. A. Šubeli. Mesečne seje so vsak 2. ponedeljek po pevski vaji.

PEVSKO DRUŠTVO "SLAVNEČ"
6207 Schade Ave.
Pevovodja g. Miodrag Savanik, predsednik Lojze Lončar, podpred-sednica Ančka Kamin, tajnica Rozi Zupančič, blagajničarka Bernardka Fortune; odborniki: Marjan Ovsen-ik, Lah Jože, Marija Mlečnik. Breda Osenar, Janez Zakelj, Jože Rus, Nežka Petek, Marija Mertik, Mihaela Ošaben, Stane Osenar, Mi-lan Rihtar; gospodar g. Anton Je-glič.

Slovenski domovi

KLUB DRUŠTEV AJC NA RECHER AVE.
Predsednik Frank Segulin, pod-predsednik Frank Zigmant Jr., taj-nik Joseph J. Preskar, 21771 Miller Ave., IV 1-0663; blagaj. Frank Ivan-cic. Zapisnikar John Zigmant Sr. Nadzorni odbor: Frances Gor-janc, Mary Segulin in Josephine Henikman. Seje se vrše vsak prvi ponedeljek v mesecu v American Jugoslav Centru na Recher Ave. ob 8:00 zvečer. KE 1-9852.

KLUB LJUBLJANA
Predsednik Frank Derdich, pod-preds. Vinko Godina, tajnica Ste-fanija Koncilija, 15611 Saranac Rd. GL 1-1876, blag. Louis Godec; za-pisničarica Frances Globokar, nad-zorni odbor: Anna Nagode, Mary Strazisar, Frances Cesen. Kuharica Frances Gorjanc; George Nagode, stric; Angela Barkovic teta; Louis Starman, Maršal. Pevovodja Frank Rupert. Vratar Frank Pecek. Mu-zikant John Grabnar. Zastopniki za delniško sejo AJC: Frank Segulin, George Nagode, Louis Godec, John Barkovic. Seje se vršijo vsak zadnji tork v mesecu v AJC na Recher Ave.

DIREKTORIJS SLOVENSKEGA DRUŠTVENEGA DOMA NA RECHER AVE.
Častni predsednik Frank Zagar, predsednik Joseph Trebec, pod-predsednik Frank Segulin, tajnik Theodore Kircher, 18609 Pawnee Ave., KE 1-7027; blagajnik Edward Leskovec, zapisničarica Augusta Slejko; nadz. odbor: Thomas A. Pluth, Rudy Ivancic, Vinko Godina. Gospodarski odbor: Predsednik John Troha, Joseph Znidarsic, Fran-ko Mihelich. Ostali direk.: Frank J. Taucher, Josephine Henikman, Frances Gorjanc, George Krancic. Poslovodja: John Zigmant, tel.: KE 1-9209. Hišnik: Frank Zupančič (V 1-5663. Seje se vršijo vsako tret-jo sredo v mesecu ob 7:30 zvečer.

SLOVENSKI DOM
15810 Holmes Ave
Predsednik John Hobat, podpred-sednik Michael Lah, blagajnik Joe Barbis, tajnik Frank Koncilija, IV 1-6955, zapisnikar Victor Derling. Nadzorni odbor: Joseph Ferra, Jos. Smolic, Henry Grosel. Go-

CE HOCETE . . .
prodati ali kupiti posveto ali trgovino, obrate se do nas
JOS. GLOBOKAR
926 E. 74th St.
HE 1-6607

Prijatelj's Pharmacy
SLOVENSKA LEKARNA
Prescriptions — Vitamins
First Aid Supplies
Vonal St. Clair Ave in E. 68 St

Sobe se odda
3 lepe sobe se odda v sloven-ski naselbini blizu cerkve sv Vida in bus linije. Kliči-te UT 1-2226. (X)

Naprodaj
Enodružinska lesena hiša je naprodaj na Edna Ave. Velik lot. Kliči-te MA 1-2386 ali zvečer AV 6-9781. (161)

spodarski odbor: predsednik Frank Matoh, Frank Kocin, Jacob Me-jac. Ostali direktorji: Frank Su-stersich, Frank Kastiger, Ivan Ja-komin, John Gorup. Upravnik: Frank Walter. Seja direktorjev se vrši vsaki četrty petek v mesecu ob 7:30 zv. v navadnih prostorih.

GOSPODINJSKI KLUB NA JU-TROVEM (Prince Ave.)

Predsednica Jennie Bartol, pod-predsednica Rose Vatovec, tajnica Stella Mahnič, blag. in zapis. Mary Taucher, nadzornice: Anna Kres-vec, Antonija Rolih, Angela Mago-vec, zastopnica za SDD Stella Mah-nic. Seje so vsako 1. sredo v mese-cu ob 7:30 zv. v SDD na Prince Ave.

SLOV. NAR. DOM NA ST. CLAIR
Predsednik Joseph Birk, podpred-sednik Antonij Zakrajsek, tajnica Josie Zakrajsek, blagajnik Krist Stokel; zapisnikar Joseph Okorn. — Nadzorni odbor: Frank Eler-sic, preds., Anton Wapotic, Joseph-ine Stwan, John Tavcar, Frank Ba-vec; gospodarski odbor: Frank Ces-nik, Frank Wirant, Andy Champa, Blaz Novak, Frank Plut, Janko Rogelj, Edward Kenik; namestni-ki: Joseph Zorman, John Centa, John Smuk. Vratar John Brescak. Seje direktorija se vršijo vsak drugi tork v mesecu ob osmih zvečer v sobi št. 4 starega poslopja.

DOM ZAPADNIH SLOVENCEV
Predsednik Frank Stibil, pod-predsednik Frank Loucka, tajnica Ella Pultz, zapisničarica Mary Wohlford, blagajničarka Pauline Stepic, nadzorni odbor: Mary Ko-lenc, Bessie Stibil, Margie Loucka, Steve Bielecki, oskrbnik Gene Bis-son. Seje vsaki drugi četrtek v me-secu.

UPRAVNI ODBOR BARAGOVEGA DOMA
Frank Jakšič, predsednik; Jakob Zakelj, podpredsednik; Ivanka Po-grajc, tajnica; Franc Segar, blagaj-nik. Odborniki: Alojzij Bajc, Karol Bojc, Ferdo Gospodarič, Matt Gr-dodolnik, Alojzij Hribar, Matt Inti-har, Josip Ovsenek, Janez Ovsenik, Edmund Turk. Telefon Baragovega doma: EN 1-5926 in HE 1-0142.

Samostojna društva

SAMOSTOJNO PODPORNO DRUŠTVO LOJKA DOLINA
Predsednik Frank Baraga, 1144 E. 71 St.; podpredsednik John Lekan, taj. Frank Bavec, 1097 E. 71 St. Tel. HE 1-9183; blagaj-nik John J. Leskovec, 377 E. 320 St., Willowick, O.; nadzorniki: John Lokar, Frank A. Turek in Anthony Petkovšek; zastopnik za klub SND Frank Bavec, za SD na Holmes Ave. Frank Bavec in Frank Marolt za konferenco SND John Lekan. Seje se vr-šijo vsako 3. sredo v mesecu v Slov. Nar. Domu soba št. 4. star. oslonje. Društvo sprejema nove člane od 16 do 45. leta s prostopristop-nim zdravniškim preiskavo. Društvo pla-čuje \$200 smrtnine in \$7 na teden bo-lniške podpore. Assesment je \$1 mese-čno. Za sprejem ali pregled novih čla-nov so vsi slovenski zdravniki. Za na-talajne informacije se obrnite na dru-štveno zastopnika.

DRAMATSKO DRUŠTVO LILJA
Duhovni vodja: Rev. Jožef Var-ga; predsednik Ivan Hauptman, podpredsednik France Kastiger, taj-nik France Hren, 21101 N. Vine Ave., tel. KE 1-6196; blagajnik Mar-jan Kosem, zapisničarica Mira Ada-mič, režiser Ivan Varšek, oskrbnik odra Slavko Štepec, mladinski ref. Božo Pust, garderoba France Zor-man, arhivar Miro Celestina, rekla-ma Miro Odar, Tone Peternej, go-spodinje: Štefica Smolič, Lojzka Tr-pin in Pepca Stanonik; bara in sporniti ref. Lojze Mohar, reditelj: Peter Trpin in France Stanonik; knjižničarka Andreja Stanonik, za Izseljeniško zvezo Ivan Rigler; nad-zorniki: France Zorman, Viktor To-minec in Francek Urnakor.

SLOVENSKI ODER
Preds. Lojze Šef, podpreds. Mir-ko Vombergar, tajnik Milko Pust, 6612 St. Clair Ave., EN 1-3721; blag. Ivan Martinc, gospodar Mi-lan Dolinar, poroč. Karel Mauser, zapis. Marija Mauser; režiserji: Varšek, Dolinar, Intihar, Pust, Ko-larič, Gerdin.

DRAMSKO DR. NAŠA ZVEZDA
Predsednik Louis Modic, pod-predsednik George Nagode, tajnica Marv Medvesek, 21141 Goller Ave., Euclid 19, O., blagajnik John Zig-man, zapis. Gusti Slejko, nadzorni-ce: Frances Gorjanc, Anna Nagode, Anna Kucar, arhiv: Mary Medve-sek, Lojzka Cancula, oskrbniki od-ra John Virant in Frank Zigmant. Seje se vrše po potrebi.

SLOVENSKI DEMOKRATSKI KLUB, EUCLID, OHIO
Predsednik Matt F. Intihar, pod-predsednik Joseph Penko, tajnica Ann Intihar, blagajnik Anton Zor-ko, zapisničarica Tillie Bolek, za-stopnik Frank Surtz. Nadzorni od-bor: Anton Strnad, John Bolek, John Bradac; članski odbor: Joseph A. Kusar, Charles Starman, Louis Godec. Zastopniki za klub društev: Charles Starman in John Bradac.

SLOVENSKI AKADEMIKI V AMERIKI "SAVA"
Predsednik Jože Odar, prvi pod-predsednik Stane Meglič, drugi podpredsednik Jaka Okorn, tajni-ca Milena Osenar, 1139 Norwood Rd., Cleveland 3, Ohio, telefon: EX 1-6964, blagajničarka Milena Dolenc.

PEVSKI ZBOR KOROTAN
Predsednik Frank Lovšin, pod-
predsednica Milena Dolenc, tajnik
Jože Likožar, blagajničarka Mary
(Dolge na 8. strani)